

СОДРЖИНА

ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА

- Финансиска поддршка за естрадни уметници, игротеки и специфични угостителски објекти.....5

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

- Задршки и намалување на платата на работникот.....34

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

- Годишен одмор.....52

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

- Плати за месец Мај 2021 година.....66

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

- Коефициент на МДБ за Април 2021 година.....85
- Коефициент на пораст на цените за .....
Април 2021 година 86
- Цени на гориво.....88
- Референтна каматна стапка за период од
01.01 до 30.06.2021 година.....97
- Курсни листи за Мај 2021 година.....99
- Рокови за поднесување во Мај 2021 година 106

ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ.....108

ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА

- Финансиска поддршка за естрадни уметници, игротеки и специфични угостителски објекти

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

- Задршки и намалување на платата на работникот

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

- Годишен одмор

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

- Плати за месец Мај 2021 година

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

- Коефициент на МДБ за Април 2021 година
- Коефициент на пораст на цените за ..... Април 2021 година
- Цени на гориво
- Референтна каматна стапка за период од 01.01 до 30.06.2021 година
- Курсни листи за Мај 2021 година
- Рокови за поднесување во Мај 2021 година

ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ

СКОПЈЕ, МАЈ 2021

ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА

дипл.економист Ромео Костадинов

ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ЕСТРАДНИ УМЕТНИЦИ, ИГРОТЕКИ И СПЕЦИФИЧНИ УГОСТИТЕЛСКИ ОБЈЕКТИ

Финансиската поддршка за естрадни уметници, игротеки и приватни детски одморалишта, кабаре, ноќен бар, диско клуб и диско клуб на отворен простор, туристички агенции, оператори од индустријата за организација на настани, агенции кои организираат настани и други, туристички водичи и ресторани за свадби, го сочинуваат шестиот пакет за субвенционирање.

ВОВЕД

Почнувајќи од 2020 година, финансиски поддршки и други начини на субвенционирање, се во примена, со цел обезбедување услови за продолжување со деловни активности, односно континуитет на постојните стопански субјекти.

Примарните субвенции за финансиска поддршка за исплата на платите, кои како во 2020 така и во 2021 година, ги дадоа своите првични позитивни резултати. Забелешките во поглед на ненавременоста и несинхронизираноста, сепак се спорадични, имајќи ги во предвид условите во светски рамки.

Шестиот пакет на мерки, не е унифициран во поглед на субвенционирањето на субјектите, но станува збор за различни категории, со свои специфичности кои мора да се земат предвид.

Деловни Информации бр.5/2021

Повратот на субвенциите карактеристика на претходните мерки е присутен и кај шестиот пакет, со исклучоци, во зависност од видот на субјектите и начинот на субвенционирање.

1. ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА ЕСТРАДНИ УМЕТНИЦИ

Јавниот повик за доделување на финансиска поддршка за естрадните уметници е донесен врз основа на Законот за извршување на Буџетот на РС Македонија за 2021 година и во рамки на шестиот пакет економски мерки за закрепнување на македонската економија и за излез од КОВИД-19 економската криза. Пакетот е донесен согласно Програма П – Мерки за справување со КОВИД-19 кризата, потпрограма П1 – Мерки за справување со КОВИД-19 кризата.

1.1. Предмет на финансиската поддршка

Предмет на финансиската поддршка на естрадните уметници претставува **еднократна исплата** на финансиски средства, во **нето** износ од **30.750,00** денари **по лице**.

Јавниот повик за доделување финансиска поддршка на естрадните уметници има за цел, обезбедување финансиска поддршка на естрадни уметници, кои поради влијанието на Пандемијата во текот на 2020 година, биле спречени да обавуваат дејност.

1.2. Право на учество на јавниот повик

Право на учество на јавниот повик имаат сите естрадни уметници кои во текот на 2020 година имале просечен месечен нето приход, **понижок од 15.000 денари**.

На повикот **немаат право на учество**:

- Лица кои на 31.12.2020 се корисници на пензија;
- Лица кои во текот на 2020 година биле во редовен работен однос;

Деловни Информации бр.5/2021

- Лица корисници на социјална помош од програмите за поддршка на социјално ранливите категории на Министерството за Труд и Социјална Политика.

1.3. Образец за аплицирање

Естрадните уметници до Владата на Република Северна Македонија - Генерален секретаријат, доставуваат ПРИЈАВА, и изјава за точноста на податоците и во прилог доставуваат ГДП за 2020 година.

1.4. Оценување на пристигнатите пријави

Комисија формирана од Генерален Секретаријат и Министерство за Култура ги разгледува поднесените барања и изготвува извештај од евалуација, и пресметка за исплата на усвојување до Владата на РС Македонија. Барањата кои нема да ги содржат потребните податоци согласно објавениот јавен повик, ќе се сметаат за некомплетни и нема да се разгледуваат.

Владата на РС Македонија во рок од три дена од денот на усвојувањето на конечната листа, на својата веб страница ќе ја објави листата на естрадни уметници кои го оствариле правото на финансиска поддршка согласно објавениот јавен повик.

1.5. Начин и рок за аплицирање

Пријавата се доставува во еден оригинален примерок потпишан од страна на естрадниот уметник, како и изјава со која подносителот на пријавата прифаќа целосна морална, материјална и кривична одговорност за точноста на податоците наведени во пријавата. Во прилог на пријавата треба да се достави:

- Годишна Даночна Пријава за 2020 година

Деловни Информации бр.5/2021

Пријавата се доставува во затворен плик преку пошта на адреса: Влада на Република Северна Македонија – Генерален секретаријат, бул. „Илинден“ бр.2, 1000 Скопје или преку предавање во архивата на Владата секој работен ден од 08:00 до 16:00 часот.

На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВОРАЈ“, а под тоа „ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА ЕСТРАДНИ УМЕТНИЦИ“

Пријавите кои не се доставени во рокот утврден во јавниот повик, кои не се пополнети на образецот кој е составен дел од објавениот јавен повик и кои се нецелосно пополнети, односно кои не ги содржат потребните податоци, нема да бидат разгледувани.

Рокот за поднесување на пријавите е најдоцна до 25 мај 2021 година, 16:00 часот.

П Р И Ј А В А за повикот за ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА на ЕСТРАДНИ УМЕТНИЦИ

Име и презиме: _____

ЕМБГ: _____

Банкарска сметка: _____

ПОДАТОЦИ ЗА КОНТАКТ:

Адреса: _____

Телефон: _____ електронска пошта : _____

Остварен нето приход во 2020 година: _____ ден.

ПРИЈАВИЛ

_____
(своерачен потпис)

Деловни Информации бр.5/2021

---

2. ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ИГРОТЕКИ И ПРИВАТНИ ДЕТСКИ ОДМОРАЛИШТА

Владата на РС Македонија го објавува повикот за финансиска поддршка за регистрирани игротеки и приватни детски одморалишта во рамки на шестиот пакет економски мерки за закрепнување на македонската економија и за излез од КОВИД-19 економската криза. Повикот има цел да обезбеди финансиска поддршка за регистрирани игротеки и приватни детски одморалишта, кои беа затворени со одлука на Владата за целосна забрана за посетители – гости.

2.1. Предмет на поддршка

Финансиска поддршка на игротеките и приватните детски одморалишта, кои беа затворени во текот на пандемијата.

2.2. Право на учество во јавниот повик

Право на учество имаат сите регистрирани игротеки и приватни детски одморалишта, кои се регистрирани и имаат приоритетна дејност:

- 93.29 Останати забавни и рекреативни дејности неспомнати на други места;
- 55.20 Одморалишта и останати објекти за пократок престој.

2.3. Износ на поддршка

Основа за пресметка на поддршката се земаат просечните месечни приходи остварени во 2019 година. Висината на поддршката се пресметува како износ од **30%** од **просечниот месечен приход**. За субјектите кои ќе поднесат пријава на овој повик, а кои се регистрирани во текот на 2019 година, основ за пресметка се просечните месечни приходи од денот на основање до крај на 2019 година. Дополнително, секој регистриран активен субјект, ќе добие финансиска поддршка во

Деловни Информации бр.5/2021

износ од 15.200 денари по вработен, според бројот на ефективни работни часови, со пресек на 31.12.2020.

2.4. Посебни услови за користење на финансиската помош

Секој правен субјект кој ќе аплицира и на кој ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, доколку на 31.12.2021 има намален број на вработени, споредено со 31.12.2020, тогаш има обврска **да врати 50% од примената финансиска поддршка** во Буџетот на РС Македонија.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и добие средства од јавниот повик, доколку на 31.12.2021 го задржал истиот број на вработени, како на 31.12.2020, има обврска **да врати 20%** од вкупниот износ на финансиска поддршка во Буџетот на РС Македонија.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, ако на 31.12.2021 има зголемен број на вработени, споредено со 31.12.2020, нема обврски за враќање средства во Буџетот на РС Македонија.

2.5. Образец за аплицирање

Субјектите до Владата на РС Македонија - Генерален секретаријат, доставуваат ПРИЈАВА, изјава, со прилог копии од годишна сметка, тековна состојба, листа на вработени и потврда за подмирени јавни давачки.

2.6. Оценување на пристигнатите пријави

Комисија формирана од Генерален Секретаријат и Министерство за Економија, ќе ги разгледува поднесените барања и ќе изготви извештај од евалуација, и пресметка за исплата на усвојување до Владата на РС Македонија. Барањата кои нема да ги содржат потребните податоци согласно јавниот повик, ќе се сметаат за некомплетни и нема да се разгледуваат.

Деловни Информации бр.5/2021

2.7. Начин и рок за аплицирање

Пријавата се доставува во еден **оригинален** примерок заверен и потпишан од страна на одговорното лице на субјектот, како и изјава со која подносителот на пријавата прифаќа целосна морална, материјална и кривична одговорност за точноста на податоците наведени во пријавата.

Во прилог на пријавата треба да се достави:

- Копија од тековна состојба од уписот во регистарот на други правни лица за регистрација на правното лице не постара од шест месеци; (може да се аплицира електронски или директно во Централен регистар);
- Копија од завршната сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2020 година и копија од завршна сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2019 година.
- Потврда од Управата за јавни приходи за платени јавни давачки за 2020 година, согласно закон (може да се преземе електронски или директно во Управата за јавни приходи);
- Листинг на вработени - преглед на пријави/одјави во задолжително социјално осигурување за деловен субјект (барањето може да се преземе во Агенцијата за вработување или електронски преку порталот на АВРСМ);

Пријавата се доставува во затворен плик преку пошта на адреса: Влада на Република Северна Македонија – Генерален секретаријат, бул. „Илинден“ бр. 2, 1000 Скопје, или преку предавање во архивата на Владата, секој работен ден од 08:00 до 16:00 часот.

На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВОРАЈ“, а под тоа „Финансиска поддршка за регистрирани игротеки“

Барањата кои нема да ги содржат бараните податоци на јавниот повик или доколку не пристигнат во рамките на рокот за поднесување, ќе се сметаат за некомплетни и/ненавремени и нема да се разгледуваат.

Деловни Информации бр.5/2021

Рокот за поднесување на пријавите е најдоцна до 25 мај 2021 година.

П Р И Ј А В А за повикот за ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА на ИГРОТЕКИ

Назив на правното лице: _____

ЕМБС: _____ ЕДБ: _____

Банкарска сметка: _____

Шифра на приоритетна дејност според НКД: _____

ПОДАТОЦИ ЗА КОНТАКТ:

Адреса/Седиште: _____

Телефон: _____ електронска пошта : _____

УПРАВИТЕЛ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ:

Име и презиме: _____

Електронска пошта: _____

Телефон: _____

Остварен приход во 2019 година: _____ ден.

Број на вработени на 31.12.2020: _____

ПРИЈАВИЛ

_____
(своерачен потпис на управител)

Деловни Информации бр.5/2021

---

3. ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ЛИЦЕНЦИРАНИ ВРШИТЕЛИ НА УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ КАБАРЕ, НОЌЕН БАР, ДИСКОКЛУБ И ДИСКОКЛУБ НА ОТВОРЕН ПРОСТОР

Владата на РС Македонија објави повик за финансиска поддршка за лиценцирани вршители на угостителска дејност: кабарет, ноќен бар, диско клуб и диско клуб на отворено. во рамки на шестиот пакет економски мерки за закрепнување на македонската економија и за излез од КОВИД-19 - економската криза.

Повикот има цел да обезбеди финансиска поддршка за лиценцирани вршители на угостителска дејност кабарет, ноќен бар, диско клуб и диско клуб на отворен простор кои беа затворени со одлука на Владата за целосна забрана за посетители – гости.

3.1. Предмет на поддршка

Финансиска поддршка на Угостители кои беа затворени со Одлука на Владата, заради спроведување на мерки за спречување на ширење на КОВИД-19.

3.2. Право на учество во јавниот повик

Право на учество во јавниот повик имаат сите лиценцирани вршители на угостителска дејност: кабарет, ноќен бар, диско клуб и диско клуб на отворен простор, кои заклучно со 13.03.2020 имаат важечка Лиценца за работа.

3.3. Износ на поддршка

Основа за пресметка на поддршката се земаат просечните месечни приходи остварени во 2019 година. Висината на поддршката се пресметува како износ од 30% од просечниот месечен приход. За субјектите кои ќе поднесат пријава на повик, а кои се регистрирани во текот на 2019 година,

Деловни Информации бр.5/2021

основ за пресметка се просечните месечни приходи од денот на основање до крај на 2019 година. Дополнително, секој регистриран активен субјект ќе добие финансиска поддршка во износ од 15.200 денари по вработен, според бројот на ефективни работни часови, со пресек на 31.12.2020.

3.4. Посебни услови за користење на финансиската помош

Секој правен субјект кој ќе аплицира и на кој ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, доколку на 31.12.2021 има **намален број на вработени**, споредено со 31.12.2020, тогаш има обврска **да врати 50%** од примената финансиска поддршка во Буџетот на РС Македонија.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и добие средства од јавниот повик, доколку на 31.12.2021, го задржал **истиот број** на вработени, како на 31.12.2020, има обврска **да врати 20%** од вкупниот износ на финансиска поддршка во Буџетот на РС Македонија.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, ако на 31.12.2021 има **зголемен број на вработени** споредено со 31.12.2020, **нема обврски за враќање** средства во Буџетот на РС Македонија.

3.5. Образец за аплицирање

Субјектите до Владата на РС Македонија - Генерален секретаријат доставуваат: ПРИЈАВА, изјава, копии од лиценца за дејност, тековна состојба и завршни сметки за 2019 и 2020 година, потврда за платени јавни давачки и листинг на вработени од АВРМ.

3.6. Оценување на пристигнатите пријави:

Комисија формирана од Генерален Секретаријат и Министерството за Економија, ќе ги разгледува поднесените барања и ќе изготви извештај од евалуација, и пресметка за исплата на усвојување до Владата на РС Македонија. Барањата кои нема да ги содржат потребните податоци согласно јавниот јавен повик, ќе се сметаат за некомплетни и нема да се разгледуваат.

Деловни Информации бр.5/2021

3.7. Начин и рок за аплицирање

Пријавата се доставува во еден оригинален примерок заверен и потпишан од страна на одговорното лице на субјектот, како и изјава со која подносителот на пријавата прифаќа целосна морална, материјална и кривична одговорност за точноста на податоците наведени во пријавата.

Во прилог на пријавата треба да се достави:

- Копија од Лиценцата за вршење угостителска дејност (Документ издаден од Министерство за економија);
- Копија од тековна состојба од уписот во регистарот на други правни лица за регистрација на правното лице не постара од шест месеци; (може да се аплицира електронски или директно во Централен регистар);
- Копија од завршната сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2020 година и копија од завршна сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2019 година.
- Потврда од Управата за јавни приходи за платени јавни давачки за 2020 година, согласно закон (може да се преземе електронски или директно во Управата за јавни приходи);
- Листинг на вработени - преглед на пријави/одјави во задолжително социјално осигурување за деловен субјект (барањето може да се преземе во Агенцијата за вработување или електронски преку порталот на АВРСМ);

Пријавата се доставува во затворен плик преку пошта на адреса: Влада на Република Северна Македонија – Генерален секретаријат, бул. „Илинден“ бр.2, 1000 Скопје или преку предавање во архивата на Владата, секој работен ден од 08:00 до 16:00 часот.

На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВОРАЈ“, а под тоа „ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ЛИЦЕНЦИРАНИ ВРШИТЕЛИ НА УГОСТИТЕЛСКА ДЕЈНОСТ КАБАРЕ, НОКЕН БАР, ДИСКОКЛУБ И ДИСКОКЛУБ НА ОТВОРЕН ПРОСТОР.“

Деловни Информации бр.5/2021

Барањата кои нема да ги содржат бараните податоци на јавниот повик или доколку не пристигнат во рамките на рокот за поднесување, ќе се сметаат за некомплетни и/ненавремни и нема да се разгледуваат.

Рокот за поднесување на пријавите, е најдоцна до 25 мај 2021 година.

**П Р И Ј А В А за повикот за ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА на
НОЌНИ КЛУБОВИ**

Назив на правното лице: _____

ЕМБС: _____ ЕДБ: _____

Банкарска сметка: _____

Шифра на приоритетна дејност според НКД: _____

ПОДАТОЦИ ЗА КОНТАКТ:

Адреса/Седиште: _____

Телефон: _____ електронска пошта : _____

УПРАВИТЕЛ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ:

Име и презиме: _____

Електронска пошта: _____

Телефон: _____

Остварен приход во 2019 година: _____ ден.

Број на вработени на 31.12.2020: _____

ПРИЈАВИЛ

_____
(своерачен потпис на управител)

Деловни Информации бр.5/2021

***4. ЈАВЕН ПОВИК ЗА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА
НА ЛИЦЕНЦИРАНИ ТУРИСТИЧКИ АГЕНЦИИ***

Владата на РС Македонија објави повик за финансиска поддршка за лиценцирани туристички агенции, во рамки на шестиот пакет економски мерки за закрепнување на македонската економија и за излез од КОВИД-19 економската криза.

Повикот има цел да обезбеди финансиска поддршка за лиценцирани туристички агенции, кои поради ситуацијата со пандемијата, беа оневозможени да обавуваат дејност.

4.1. Предмет на поддршка

Финансиска поддршка за лиценцирани туристички агенции.

4.2. Право на учество во јавниот повик

Право на учество во јавниот повик имаат сите лиценцирани туристички агенции во РС Македонија

4.3. Износ на поддршка

Туристичките агенции со А лиценца, ќе добијат најмногу до 5.000 евра, а туристичките агенции со Б лиценца, можат да добијат најмногу до 2.000 евра.

4.4. Начин на пресметка

Износот на средства кој ќе биде доделен е во зависност од остварениот вкупен приход во 2019 година, бројот на вработени и видот на лиценцата, а ќе изнесува од 60.000,00 до 300.000,00 денари за правен субјект и тоа:

Деловни Информации бр.5/2021

4.4.1. За туристичка агенција Б Лиценца

- за вкупни приходи од 0 - 1.000.000,00 денари - грант во износ од 60.000,00 денари;
- за вкупни приходи од 1.000.001,00 - 2.500.000,00 денари - грант во износ од 90.000,00 денари;
- за вкупни приходи над 2.500.001,00 денари - грант во износ од 120.000,00 денари.

4.4.2. За туристичка агенција со А Лиценца

- за вкупни приходи од 0 - 1.000.000,00 денари - грант во износ од 100.000,00 денари;
- за вкупни приходи од 1.000.001,00 - 2.500.000,00 денари - грант во износ од 200.000,00 денари;
- за вкупни приходи над 2.500.001,00 денари - грант во износ од 300.000,00 денари.

Туристичките агенции кои се регистрирани во 2020 и 2021 година и поседуваат Лиценца од Министерство за економија, издадена до денот на објавување на јавниот повик на кои ќе им биде одобрен минимален износ, согласно видот на Лиценцата.

Туристички агенции со лиценца А кои имаат помалку од 4 вработени, ќе им се одобри грант во износ до 180.000 денари.

4.5. Посебни услови за користење на финансиската помош

Секој правен субјект кој ќе аплицира и на кој ќе му бидат исплатени средства од овој повик, доколку на 31.12.2021 има намален број на вработени споредено со 31.12.2020, тогаш има обврска **да врати 50%** од примената финансиска поддршка во Буџетот на РСМ.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и добие средства од овој повик, доколку на 31.12.2021 го задржал истиот број на вработени, како на 31.12.2020 има обврска **да врати 20%** од вкупниот износ на финансиска поддршка во Буџетот на РСМ.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, ако на 31.12.2021 има зголемен број на вработени споредено со 31.12.2020 нема обврски за враќање средства во Буџетот на РСМ.

Деловни Информации бр.5/2021

4.6. Образец за аплицирање

Субјектите до Владата на РС Македонија - Генерален секретаријат доставуваат ПРИЈАВА, изјава, лиценца за работа, копии од тековна состојба и годишните сметки за 2019 и 2020 година, потврда за платени јавни давачки и листинг од АВРМ на образец кој е составен дел на овој повик.

4.7. Оценување на пристигнатите пријави:

Комисија формирана од Генерален Секретаријат и Министерството за Економија, ќе ги разгледува поднесените барања и ќе изготви извештај од евалуација, и пресметка за исплата на усвојување до Владата на РС Македонија. Барањата кои нема да ги содржат потребните податоци согласно јавниот повик, ќе се сметаат за некомплетни и нема да се разгледуваат.

4.8. Начин и рок за аплицирање

Пријавата се доставува во еден оригинален примерок заверен и потпишан од страна на одговорното лице на субјектот, како и изјава со која подносителот на пријавата прифаќа целосна морална, материјална и кривична одговорност за точноста на податоците наведени во пријавата.

Во прилог на пријавата треба да се достави:

- Копија од тековна состојба од уписот во регистарот на други правни лица за регистрација на правното лице не постара од шест месеци; (може да се аплицира електронски или директно во Централен регистар);
- Копија од завршната сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2020 година и копија од завршна сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2019 година, освен за туристичките агенции регистрирани во 2019 и 2020 година, кои пријавата може да ја поднесат без приложена завршна сметка.

Деловни Информации бр.5/2021

- Потврда од Управата за јавни приходи за платени јавни давачки за 2020 година, согласно закон (може да се преземе електронски или директно во Управата за јавни приходи);
- Листинг на вработени - преглед на пријави/одјави во задолжително социјално осигурување за деловен субјект (барањето може да се преземе во Агенцијата за вработување или електронски преку порталот на АВРСМ);
- Лиценца за работа (документ издаден од Министерство за економија).

Пријавата се доставува во затворен плик преку пошта на адреса: Влада на Република Северна Македонија – Генерален секретаријат, бул. „Илинден“ бр.2, 1000 Скопје или преку предавање во архивата на Владата, секој работен ден од 08:00 до 16:00 часот.

На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВОРАЈ“, а под тоа „ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА ТУРИСТИЧКИ АГЕНЦИИ“

Барањата кои нема да ги содржат бараните податоци на јавниот повик или доколку не пристигнат во рамките на рокот за поднесување, ќе се сметаат за некомплетни и/ненавремени и нема да се разгледуваат.

Рокот за поднесување на пријавите е најдоцна до 25 мај 2021 година.

Деловни Информации бр.5/2021

**П Р И Ј А В А за повикот за ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА на
ТУРИСТИЧКИ АГЕНЦИИ**

Назив на правното лице: _____

ЕМБС: _____ ЕДБ: _____

Банкарска сметка: _____

Шифра на приоритетна дејност според НКД: _____

ПОДАТОЦИ ЗА КОНТАКТ:

Адреса/Седиште: _____

Телефон: _____ електронска пошта : _____

УПРАВИТЕЛ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ:

Име и презиме: _____

Електронска пошта: _____

Телефон: _____

Остварен приход во 2019 година: _____ ден.

Број на вработени на 31.12.2020: _____

ПРИЈАВИЛ

_____
(своерачен потпис на управител)

Деловни Информации бр.5/2021

5. ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА КОМПАНИИ - ОПЕРАТОРИ ОД ИНДУСТРИЈАТА ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАСТАНИ, АГЕНЦИИ КОИ ОРГАНИЗИРААТ НАСТАНИ И ДРУГИ

Владата на РС Македонија објави повик за финансиска поддршка на оператори од индустријата за организација на настани, агенции кои организираат настани и други, како дел од шестиот пакет економски мерки за закрепнување на македонската економија и за излез од КОВИД-19 економската криза.

Повикот има цел да обезбеди финансиска поддршка за оператори од индустријата за организација на настани, агенции кои организираат настани и други кои беа спречени да обавуваат дејност со одлука на Владата.

5.1. Предмет на поддршка

Финансиска поддршка на оператори од индустријата за организација на настани, агенции кои организираат настани и други од сличен вид друштва, погодени од рестриктивните мерки за спречување КОВИД - 19.

5.2. Право на учество во јавниот повик

Право на учество во јавниот повик имаат сите трговски друштва, регистрирани со примарна/основна приоритетна шифра на дејност:

- 59.11: Дејности на производство на филмови, видеофилмови и телевизиска програма
- 59.20: Снимање на звучни записи и издавање на музички записи;
- 74.20: Фотографски дејности (изработка на фотографии за комерцијални потреби освен изработка на фотографии за патни исправи, училишта, свадби и други настани кои не се од јавен карактер, и не присуствува публика, фотографии за потреби на издаваштво и работење со недвижности, видео снимање на важни случувања од приватен карак-

Деловни Информации бр.5/2021

тер.; Обработка на филмови освен копирање и реставрација или ретуширање на стари фотографии);

- 77.39: Изнајмување и давање под закуп (лизинг) на останати машини, опрема и материјални добра, неспомнати на друго место доколку истите претставуваат професионална радио, телевизиска и телекомуникациска опрема или филмска продукциска опрема;
- 82.30: Организација на состаноци и деловни саеми, освен состаноци и други настани од приватен карактер кои не вклучуваат јавност;
- 90.01: Изведувачка уметност;
- 90.02: Помошни дејности во изведувачката уметност;
- 90.04: Дејности на објектите за културни манифестации.

5.3. Дополнителни критериуми

Учество во организирање на јавни настани кое треба да се докаже со доставување на копии од три договори за организирање или изнајмување опрема на јавен настан, како и фактури и банкарски изводи за извршениот промет од ангажманот, направени во текот на 2019 година, со кои се докажува поврзаност со организацијата на настанот.

5.4. Износ на поддршка

Основа за пресметка на поддршката се земаат просечните месечни приходи, остварени во 2019 година. Висината на поддршката се пресметува како износ од 30% од просечниот месечен приход. За субјектите кои ќе поднесат пријава на јавниот повик, а кои се регистрирани во текот на 2019 година основ за пресметка се просечните месечни приходи од денот на основање до крај на 2019 година. Дополнително, секој регистриран активен субјект ќе добие финансиска поддршка во износ од

Деловни Информации бр.5/2021

15.200 денари по вработен, според бројот на ефективни работни часови, со пресек на 31.12.2020.

5.5. Посебни услови за користење на финансиската помош

Секој правен субјект кој ќе аплицира и на кој ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, доколку на 31.12.2021 има намален број на вработени, споредено со **31.12.2020**, тогаш има обврска да врати 50% од примената финансиска поддршка во Буџетот на РС Македонија.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и добие средства од јавниот повик, доколку на 31.12.2021 **го задржал истиот број** на вработени, како на **31.12.2020**, има обврска **да врати 20%** од вкупниот износ на финансиска поддршка во Буџетот на РС Македонија.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, ако на 31.12.2021 има **зголемен број** на вработени споредено со **31.12.2020**, **нема обврски за враќање** средства во Буџетот на РС Македонија.

5.6. Образец за аплицирање

Субјектите до Владата на РС Македонија - Генерален секретаријат, доставуваат ПРИЈАВА, изјава, копии од тековна состојба, завршни сметки за 2019 и 2020 година, копии од три договори за организирање настан или изнајмување опрема за настанот, потврда од УЈП за платени јавни давачки и листинг на вработени од АВРМ.

5.7. Оценување на пристигнатите пријави:

Комисија формирана од Генерален Секретаријат и Министерството за Економија, ќе ги разгледува поднесените барања и ќе изготви извештај од евалуација, и пресметка за исплата на усвојување до Владата на РС Македонија. Барањата кои нема да ги содржат потребните податоци согласно јавниот јавен повик, ќе се сметаат за некомплетни и нема да се разгледуваат.

Деловни Информации бр.5/2021

5.8. Начин и рок за аплицирање

Пријавата се доставува во еден оригинален примерок заверен и потпишан од страна на одговорното лице на субјектот, како и изјава со која подносителот на пријавата прифаќа целосна морална, материјална и кривична одговорност за точноста на податоците наведени во пријавата.

Во прилог на пријавата треба да се достави:

- Копија од тековна состојба од уписот во регистарот на други правни лица за регистрација на правното лице не постара од шест месеци; (може да се аплицира електронски или директно во Централен регистар);
- Копија од завршната сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2020 година и копија од завршна сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2019 година.
- Потврда од Управата за јавни приходи за платени јавни давачки за 2020 година согласно закон (може да се преземе електронски или директно во Управата за јавни приходи);
- Листинг на вработени - преглед на пријави/одјави во задолжително социјално осигурување за деловен субјект (барањето може да се преземе во Агенцијата за вработување или електронски преку порталот на АВРСМ);
- Копија од три договори за организирање или изнајмување опрема на јавен настан, како и фактури и банкарски изводи за извршениот промет од ангажманот направени во текот на 2019 година, со кои се докажува поврзаност со организацијата на настанот.

Пријавата се доставува во затворен плик преку пошта на адреса: Влада на Република Северна Македонија – Генерален секретаријат, бул. „Илинден“ бр.2, 1000 Скопје или преку предавање во архивата на Владата секој работен ден од 08:00 до 16:00 часот.

Деловни Информации бр.5/2021

На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВОРАЈ“, а под тоа „ЈАВЕН ПОВИК ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ОПЕРАТОРИ ОД ИНДУСТРИЈАТА ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАСТАНИ, АГЕНЦИИ КОИ ОРГАНИЗИРААТ НАСТАНИ И ДРУГИ“.

Барањата кои нема да ги содржат бараните податоци на јавниот повик или доколку не пристигнат во рамките на рокот за поднесување, ќе се сметаат за некомплетни и/ненавремени и нема да се разгледуваат.

Рокот за поднесување на пријавите е најдоцна до 25 мај 2021 година.

**П Р И Ј А В А за повикот за ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА на
ЕВЕНТ ИНДУСТРИЈА**

Назив на правното лице: _____

ЕМБС: _____ ЕДБ: _____

Банкарска сметка: _____

Шифра на приоритетна дејност според НКД: _____

ПОДАТОЦИ ЗА КОНТАКТ:

Адреса/Седиште: _____

Телефон: _____ електронска пошта : _____

УПРАВИТЕЛ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ:

Име и презиме: _____

Електронска пошта: _____

Телефон: _____

Остварен приход во 2019 година: _____ ден.

Број на вработени на 31.12.2020: _____

Краток опис на дејноста и видот на настани во кои трговското друштво учествувало при организирање (не повеќе од 600 карактери):

ПРИЈАВИЛ

_____
(своерачен потпис на управител)

Деловни Информации бр.5/2021

6. ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ

Владата на РС Македонија објави повик за финансиска поддршка за лиценцирани туристички водичи во рамки на шестиот пакет економски мерки за закрепнување на македонската економија и за излез од КОВИД-19 економската криза.

Повикот има цел да обезбеди финансиска поддршка за регистрирани туристички водичи кои поради ситуацијата со Пандемијата не можеа да обавуваат дејност.

6.1. Предмет на поддршка

Финансиска поддршка на туристички водичи, кои поради ситуацијата со Пандемијата, не можеа да обавуваат дејност.

6.2. Право на учество во јавниот повик

Право на учество во јавниот повик имаат сите физички лица регистрирани како туристички водичи во регистарот на Министерството за Економија кои во текот на 2020 година оствариле просечен месечен нето приход, под 15.000 денари.

6.3. Износ на поддршка

Финансиската поддршка се утврдува во нето износ од 30.750 денари по лице.

6.4. Образец за аплицирање

Апликантите до Владата на РС Македонија - Генерален секретаријат доставуваат ПРИЈАВА. изјава, легитимација за работа, потврда од АВРМ дека не е во работен однос, копија од договор од туристичка агенција за ангажман во 2019 година.

Деловни Информации бр.5/2021

6.5. Оценување на пристигнатите пријави

Комисија формирана од Генерален Секретаријат и Министерство за Економија ќе ги разгледува поднесените барања и ќе изготви извештај од евалуација, и пресметка за исплата на усвојување до Владата на РС Македонија. Барањата кои нема да ги содржат потребните податоци согласно оој јавниот повик, ќе се сметаат за некомплетни и нема да се разгледуваат.

6.6. Начин и рок за аплицирање

Пријавата се доставува во еден оригинален примерок заверен и потпишан од страна на одговорното лице на субјектот, како и изјава со која подносителот на пријавата прифаќа целосна морална, материјална и кривична одговорност за точноста на податоците наведени во пријавата.

Во прилог на пријавата треба да се достави

- Легитимација за работа (документ издаден од здружението на туристички водичи и придружници на Македонија);
- Потврда од агенција за вработување дека не е во редовен работен однос;
- Договор со туристичка агенција за ангажман како туристички водич во 2019 година

Пријавата се доставува во затворен плик преку пошта на адреса: Влада на Република Северна Македонија – Генерален секретаријат, бул. „Илинден“ бр.2, 1000 Скопје или преку предавање во архивата на Владата секој работен ден од 08:00 до 16:00 часот.

На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВОРАЈ“, а под тоа „ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ.“

Барањата кои нема да ги содржат бараните податоци на овој јавен повик или доколку не пристигнат во рамките на рокот за поднесување, ќе се сметаат за некомплетни и/ненавремени и нема да се разгледуваат.

Деловни Информации бр.5/2021

Рокот за поднесување на пријавите е најдоцна до 25 мај 2021 година.

**П Р И Ј А В А за повикот за ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА на
ТУРИСТИЧКИ ВОДИЧИ**

Име и презиме: _____

ЕМБГ: _____

Банкарска сметка: _____

ПОДАТОЦИ ЗА КОНТАКТ:

Адреса: _____

Телефон: _____ електронска пошта : _____

Остварен нето приход во 2020 година: _____ ден.

ПРИЈАВИЛ

_____
(своерачен потпис)

Деловни Информации бр.5/2021

**7. ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА РЕГИСТРИРАНИ
И КАТЕГОРИЗИРАНИ РЕСТОРАНИ ЗА СВАДБИ**

Владата на РС Македонија објави повик за финансиска поддршка регистрирани и категоризирани ресторани за свадби во рамки на шестиот пакет економски мерки за закрепнување на македонската економија за излез од КОВИД-19 економската криза.

Повикот има цел да обезбеди финансиска поддршка за регистрирани и категоризирани ресторани за свадби кои беа затворени со одлука на Владата за целосна забрана за посетители – гости.

7.1. Предмет на поддршка

Финансиска поддршка на регистрирани и категоризирани ресторани за свадби, кои беа затворени со Одлука на Владата.

7.2. Право на учество во јавниот повик

Право на учество во јавниот повик, имаат сите регистрирани и категоризирани ресторани за свадби.

7.3. Износ на поддршка

Основа за пресметка на поддршката се земаат просечните месечни приходи остварени во 2019 година. Висината на поддршката се пресметува како износ од 30% од просечниот месечен приход. За субјектите кои ќе поднесат пријава на јавниот повик, а кои се регистрирани во текот на 2019 година основ за пресметка се просечните месечни приходи од денот на основање до крај на 2019 година. Дополнително, секој регистриран активен субјект ќе добие финансиска поддршка во износ од 15.200 денари по вработен, според бројот на ефективни работни часови, со пресек на 31.12.2020.

Деловни Информации бр.5/2021

7.4. Посебни услови за користење на финансиската помош

Секој правен субјект кој ќе аплицира и на кој ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, доколку на 31.12.2021 има намален број на вработени споредено со 31.12.2020 тогаш има обврска да врати 50% од примената финансиска поддршка во Буџетот на РСМ.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и добие средства од јавниот повик, доколку на 31.12.2021 го задржал истиот број на вработени како на 31.12.2020 има обврска да врати 20% од вкупниот износ на финансиска поддршка во Буџетот на РСМ.

Секој правен субјект кој ќе аплицира и ќе му бидат исплатени средства од јавниот повик, ако на 31.12.2021 има зголемен број на вработени, споредено со 31.12.2020 нема обврски за враќање средства во Буџетот на РСМ.

7.5. Образец за аплицирање

Субјектите до Владата на РС Македонија - Генерален секретаријат доставуваат ПРИЈАВА, изјава, решение за категоризација, копии од тековна состојба, завршни сметки за 2019 и 2020 година, потврда од УЈП за платени јавни давачки и листинг на вработени од АВРМ.

7.6. Оценување на пристигнатите пријави

Комисија формирана од Генерален Секретаријат и Министерството за Економија ќе ги разгледува поднесените барања и ќе изготви извештај од евалуација, и пресметка за исплата на усвојување до Владата на Република Северна Македонија. Барањата кои нема да ги содржат потребните податоци согласно овој јавен повик, ќе се сметаат за некомплетни и нема да се разгледуваат.

Деловни Информации бр.5/2021

7.7. Начин и рок за аплицирање

Пријавата се доставува во еден оригинален примерок заверен и потпишан од страна на одговорното лице на субјектот, како и изјава со која подносителот на пријавата прифаќа целосна морална, материјална и кривична одговорност за точноста на податоците наведени во пријавата.

Во прилог на пријавата треба да се достави:

- Решение за категоризација (документ издаден од Министерство за економија),
- Копија од тековна состојба од уписот во регистарот на други правни лица за регистрација на правното лице не постара од шест месеци; (може да се аплицира електронски или директно во Централен регистар);
- Копија од завршната сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2020 година и копија од завршна сметка (биланс на состојба и биланс на успех) за 2019 година;
- Потврда од Управата за јавни приходи за платени јавни давачки за 2020 година согласно закон (може да се преземе електронски или директно во Управата за јавни приходи);
- Листинг на вработени - преглед на пријави/одјави во задолжително социјално осигурување за деловен субјект (барањето може да се преземе во Агенцијата за вработување или електронски преку порталот на АВРСМ).

Пријавата се доставува во затворен плик преку пошта на адреса: Влада на Република Северна Македонија – Генерален секретаријат, бул. „Илинден“ бр.2, 1000 Скопје или преку предавање во архивата на Владата секој работен ден од 08:00 до 16:00 часот.

На предната страна на пликот во горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВОРАЈ“, а под тоа „ЈАВЕН ПОВИК ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА РЕГИСТРИРАНИ И КАТЕГОРИЗИРАНИ РЕСТОРАНИ ЗА СВАДБИ.“

Барањата кои нема да ги содржат бараните податоци на јавниот повик или доколку не пристигнат во рамките на рокот за поднесување, ќе се сметаат за некомплетни и/ненавремени и нема да се разгледуваат.

Деловни Информации бр.5/2021

Рокот за поднесување на пријавите е најдоцна до 30 мај 2021 година.

**П Р И Ј А В А за повикот за ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА на
РЕСТОРАНИ ЗА СВАДБИ**

Назив на правното лице: _____

ЕМБС: _____ ЕДБ: _____

Банкарска сметка: _____

Шифра на приоритетна дејност според НКД: _____

ПОДАТОЦИ ЗА КОНТАКТ:

Адреса/Седиште: _____

Телефон: _____ електронска пошта : _____

УПРАВИТЕЛ НА ПРАВНОТО ЛИЦЕ:

Име и презиме: _____

Електронска пошта: _____

Телефон: _____

Остварен приход во 2019 година: _____ ден.

Број на вработени на 31.12.2020: _____

ПРИЈАВИЛ

_____
(своерачен потпис на управител)

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

дипл.економист Јулија Минковска

ЗАДРШКИ И НАМАЛУВАЊЕ НА ПЛАТАТА НА РАБОТНИКОТ

Правото на работникот на заработувачка плата, како и начинот на утврдување и намалување на платата, односно задржување на платата по било кој основ е регулирано согласно Законот за работни односи ("Службен весник на РСМ" 62/05...267/20), Законот за извршување ("Службен весник на РСМ" 72/16; 142/16; 233/18; 14/20) и други подзаконски акти.

ВОВЕД

Работникот има право на заработувачка, плата, согласно со Закон, Колективен договор и Договорот за вработување.

Плаќањето на работата според договорот за вработување, мора секогаш да биде во парична форма.

Во Договорот за вработување, работодавачот треба да ја внесе и висината на основната плата на работникот, односно платата определена земајќи ги предвид барањата на работното место, за кое работникот склучил договор за вработување.

При исплатата, работодавачот мора да го почитува најнискиот износ определен со колективен договор, во согласност со закон, кој непосредно го обврзува работодавачот.

Во секојдневното работење, работодавачот често пати се соочува со дилемата на кој начин да изврши запирање од платата на работникот (**задршка од плата**), односно да ја намалат платата на одделен работник по некој основ (неизвршување на работни задачи и слично), при што се мешаат поимите "**задршка од плата**" и "**намалување на платата**".

Деловни Информации бр.5/2021

1. ПЛАЌАЊЕ НА РАБОТАТА

Согласно член 105 од Законот за Работни односи (*во најважниот текст ЗРО*), работникот има право на заработувачка - плата, согласно со закон, колективен договор и договорот за вработување.

Плаќањето на работата по договорот за вработување, мора да биде секогаш во парична форма.

При исплатата, работодавачот мора да го почитува најнискиот износ определен со колективен договор, во согласност со закон, кој непосредно го обврзува работодавачот.

1.1. Исплатата на плата

Согласно член 109 од ЗРО, платата на работникот за работа со полно работно време, не може да биде пониска од минималната плата, утврдена според закон и колективен договор.

Работодавачот е должен за еднаква работа, со еднакви барања на работното место, да исплаќа еднаква плата на работниците без оглед на полот.

Платата се исплатува за периоди, кои не смеат да бидат подолги од еден месец.

Платата се исплатува **најдоцна 15 дена**, по изминувањето на исплатниот период.

Ако денот на исплаќањето е слободен ден, платата се исплатува на најдоцна идниот прв работен ден.

Работодавачот е должен претходно писмено да ги извести работниците, за денот на исплатувањето и за секоја промена на денот на исплатувањето.

Работодавачот е должен на работникот да му ја исплати платата до крајот на денот на исплаќање на вообичаеното место за исплата.

Ако платата се исплатува преку банка на сметката на работникот или на друг безготовински начин, платата мора да му биде на располагање на работникот на определениот ден за исплатување, освен ако страните поинаку не се договориле.

Работодавачот е должен да му издаде на работникот при секое исплатување на платата како и **до 31 јануари на новата календарска година**, писмена пресметка на платата, придонесите од плата и надоместоците на платата за платниот

Деловни Информации бр.5/2021

перид, односно за изминатата година од кои, исто така, се гледаат и пресметката и плаќањето на даноците и придонесите.

Трошоците во врска со исплатата на платата, паѓаат на товар на работодавачот.

2. ЗАДРЖУВАЊЕ И НАМАЛУВАЊЕ НА ПЛАТАТА НА РАБОТНИКОТ

Согласно член 111 од ЗРО, работодавачот може да го задржи исплаќањето на платата, само во законски определените случаи.

Сите одредби на Договорот за вработување, кои определуваат други начини на задржување на исплатата, **се ништовни, и немаат правно дејство.**

Работодавачот не смее своите побарувања кон работникот, без негова писмена согласност, да ги порамни со својата обврска за исплата на платата, а работникот пак не смее да даде согласност, пред настанувањето на побарувањето на работодавачот.

2.1. Ограничување на висината на задршка

Ограничувањето на висината на износот кој може да се задржи од плата е регулирано во член 117 од Законот за извршување, каде е наведено дека:

- **Извршувањето врз плата и пензија**, како и врз
- **Надоместок наместо плата**, за побарување врз основа на законска издршка,
- **Надоместок на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и**
- **Надоместок на штета за загубена издршка**, поради смрт на давачот на издршката, може да се спроведе до износот од:

1/2 (една половина), а за

- **Побарувања по друга основа - до износот од:**

1/3 (една третина) на платата или пензијата.

Деловни Информации бр.5/2021

По исклучок, за граѓаните приматели на:

- **Плата** до висина на просечна плата во моментот на изготвување на налогот за извршување,
- **Пензија** до висина на просечната пензија,
- **Надоместок** на трошоци за сместување на лице и надоместок за згрижување на згрижувачко семејство, како и за
- **Децата** корисници на семејна пензија,

Извршувањето се спроведува до

1/5 (една петина), на платата, пензијата, односно надоместокот.

Оваа Одредба се применува и врз примањата на лица во резервниот состав на армијата и полицијата.

Извршувањата врз примањата на воени и мирно временски воени инвалиди врз основа на инвалиднина, ортопедски додаток и инвалидски додаток, може да се спроведе само за побарувања врз основа на **законска издршка**, надоместок на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штета за загубена издршка, поради смрт на давачот на издршката и **тоа до износот од една половина на тоа примање**.

Извршување врз примањето врз основа на договор за доживотна издршка и доживотна рента, како и врз примањето врз основа на договор за осигурување на животот, може да се спроведе само на делот кој го надминува износот на најниската социјална помош, која се исплатува на подрачјето на кое должникот има живеалиште.

НАПОМЕНА: На овој начин со задршка на 1/2 односно 1/3 од влaстaта, долгот се враќа на раиш, а егзистенцијата на работничокт не е нарушена.

3. ВИДОВИ НА ЗАДРШКИ ОД ПЛАТА

Задршката на исплаќање на платата е механизам утврден со Законот за Работни односи, со кој на работникот не му се исплатува износот на неговата ефективна нето плата во целост, во точно определени случаи.

Најчесто задржување од платата на работникот, се врши по основ на:

1. Задршка на плата преку Пребивање;
2. Задршка на плата преку Парична казна;
3. Задршка на плата преку Налог за извршување;
4. Задршка на плата преку Административна забрана;

3.1. Задршка на плата преку Пребивање - порамнување

Во случаи кога работникот не го плати износот што му го должи на работодавачот по разни основи, работодавачот со согласност од работникот, може да ја надомести штетата преку задршки од платата (*одеднаш или на неколку плати, ако се работи за поголем износ*), да изврши задршка на примениот аванс (*ако така е определено со акт на работодавачот*) или задршка на дадениот заем или друго побарување (*ако е штоа утврдено во договорот за заем*), со цел да не се води евентуална судска постапка за надоместување на штетата, која ќе ги зголеми трошоците на работникот.

3.1.1. Задржување на плата на работникот за надомест на штета, предизвикана на работодавачот

Согласно член 156 од ЗРО, работникот **кој на работа или во врска со работата** намерно или од тешка небрежност му предизвика штета на работодавачот е должен да ја надомести.

За утврдување на одговорноста на работникот потребно е утврдување на висината на штета на страна на работникот за предизвиканата штета.

Работникот може да биде ослободен од одговорноста, само ако се работи за обично невнимание, односно невнимание од особено грижлив и внимателен човек.

Деловни Информации бр.5/2021

Ако повеќе работници предизвикаат штета, се кој меѓу нив е одговорен за оној дел на штетата што ја предизвикал.

Ако за секој работник не е можно да се утврди колкав дел од штетата предизвикал, **сите работници се еднакво одговорни и ја надоместуваат штетата во еднакви делови.**

Ако повеќе работници предизвикале штета со намерно казни во дејствие, за штетата се солидарно одговорни.

Солидарна одговорност значи право на работодавачот да бара надоместување на целокупната штета одбило кој работник, независно од степенот на неговото учество во нејзиното предизвикување.

Со надоместување на штетата од еден работник како должник се гаси облигацијата, но останува правото на должникот што ја исполнил обврската да бара од другите работници (должници), надомест на делот од неговата обврска.

3.1.2. Задржување на вработените на работниците за надомест на штетата предизвикана на трети лица

Согласно член 156 став, 5 од ЗРО, ако работникот на работа или во врска со работата, намерно или од крајно невнимание, предизвика штета на трето лице, работодавачот е должен на тоа лице да му ја надомести штетата, а работникот е должен да ја надомести штетата на работодавачот (**која работодавачот ја надоместил на трето лице**), ако штетата ја предизвикал намерно или од крајно невнимание.

Одговорноста на работодавачот за штетата што ја предизвикал работникот спрема трети лица е регулирана и согласно член 157 од ЗРО.

Согласно оваа одредба, работодавачот не е одговорен за штетата што работникот ќе му ја предизвика на трето лице, ако докаже дека работникот во дадените околности постапувало како што требало.

Во ваков случај се утврдува дали работникот постапувал според правилата на професијата, не само на работодавачот, туку и општите норми засновани на теоријата, искуството и други нормативи од соодветна област.

Деловни Информации бр.5/2021

Доколку штетата ја сторил намерно или од крајно невнимание, работодавачот има право да бара работникот да му го надомести платениот износ, *во рок од шест месеци* од денот на исплатениот надомест.

Во овој случај, се цени степенот на вината на работникот, односно постоењето свест на работникот за настанување на штетните последици и преземањето на дејствија за нивно отстранување, што значи се согласил со нивното настанување.

Ако утврдувањето на висината на штетата би предизвикало несразмерни трошоци, *обештетувањето може да се определи во паушален износ*, ако случаите на штетните дејствија на работникот и висината на паушалното обештетување се определени со Колективен Договор.

Со Колективен договор за работникот, можат да се определат начинот и условите за намалување или простување од плаќањето на обештетувањето.

Ако на работникот му е предизвикана штета при работа или во врска со работата, работодавачот е должен да му ја надомести штетата, според општите правила на одговорност за надоместок на штетата.

Одговорноста за обештетување на работодавачот се однесува, исто така, и на штетата која работодавачот ја предизвикал со кршењето на правата на работникот, од работниот однос.

Со задршка на износ *во висина на 1/3 од илјадината* на работникот-должник, штетата се надоместува на рати секој месец, се до конечно надоместување на штетата од плата.

Работниците, секој поединечно даваат изјава за согласност, да се изврши задршка на 1/3 од плата, за да ја надоместат штетата.

Деловни Информации бр.5/2021

Врз основа на член 111 и член 156 од Законот за работните односи ("Службен весник на РМ", 62/05...267/20) Управителот на Друштвото за _____ ДОО/ ДООЕЛ Скопје на ден _____ 2019 година, го донесе следното:

**РЕШЕНИЕ
За Надомест на штета**

Се утврдува штета предизвикана со тешка небрежност при работењето од страна на работници, вработени во Друштво за _____ ДОО/ДООЕЛ Скопје, во висина од **185.000,00 денари.**

Се задолжуваат работниците:

1. _____ од _____, со живеалиште на ул. _____, со ЕМБГ _____;
2. _____ од _____, со живеалиште на ул. _____, со ЕМБГ _____;
3. _____ од _____, со живеалиште на ул. _____, со ЕМБГ _____;
4. _____ од _____, со живеалиште на ул. _____, со ЕМБГ _____.

да му ја надоместат предизвиканата штета на работодавачот и тоа секој работник одделно, во износ од **46.250,00.**

Штетата ќе се надомести на начин што работодавачот своето побарување од предизвиканата штета кон работниците ќе го пребие со својата обврска за исплата на плата, односно со **задржување на износ од 1/3 од платата на работникот поодделно до конечната исплата на штетата.**

Деловни Информации бр.5/2021

Образложение:

Согласно одредбите од член и 156 од Законот за работни односи, работниците:

_____ од _____,
_____ од _____
_____ од _____ и
_____ од _____,

со тешка небрежност при работењето му предизвикаа штета на работодавачот во висина од **185.000,00 денари.**

(да се опише повредата и настанот како настанала {тетата и што пропуштиле работниците да направат пред да настанала штетата}).

Во Друштвото за робата се задолжени гореспоменатите работници, па од причини што не може да се утврди кој од работниците ја предизвикал штетата, работодавачот одлучи штетата да ја надоместат сите работници на еднакви делови по **46.250,00 денари секој од нив.**

Поради наведените причини, работодавачот одлучи како во диспозитивот на ова решение.

ПРАВНА ПОУКА:Против ова решение работникот има право на приговор до управителот на друштвото, во рок од 8 дена од денот на приемот на истото.

Скопје 05.05.2021 година

Управител

Доставено до:

- Работникот;
- Архива;
- Сметководство.

Деловни Информации бр.5/2021

ИЗЈАВА-СОГЛАСНОСТ

Јас, _____ со адреса на ул. _____ бр. _____ Со ЕМБГ _____, вработен во Друштвото за _____ ДОО Скопје под полна морална одговорност, **ИЗЈАВУВАМ** дека сум согласен/на работодавачот да изврши порамнување на штетата во висина од _____ што му ја предизвикав, утврдена со Решение бр. _____ од 05.05.2021 година, и неговата обврска за исплата на палта.

Согласен сум износот од _____ денари што претставува **1/3** од мојата плата да биде задржан почнувајќи со исплатата на плата за месец **Мај 2021** година па се до конечното намирање на штетата во висина на **46.250,00** денари.

Работник

3.2. Задршка на илалџа преку парична казна

Согласно член 84 од ЗРО, во зависност од степенот на одговорноста на работникот, условите под кои е направена повредата на работните обврски и на работниот ред и дисциплина, поранешната работа и однесување на работникот, тежината на повредата и нејзините последици, работодавачот може на работникот **да му изрече парична казна, која не може да биде поголема од 15% од последната исплатена месечна нето плата на работникот, во траење од еден до шест месеца.**

Работодавачот е должен да го наведе основот за доделување на парична казна на работникот и да ја докаже основаноста на причината која ја оправдува паричната казна, со донесување на **Одлука за изрекување на парична казна**, која задолжително се дава во писмена форма, со образложение на основот и причината за изрекување на паричната казна со Правна поука и Приговор.

Одлуката за изрекување на парична казна може да се спроведе по нејзина правосилност (*исџекоџ на рокоџ за џриџовор, ако не е џоднесен џриџовор или донесување на вџоро сџејена Одлука, со која се џоџврдува Одлукаџа за изрекување на џарична казна*).

Деловни Информации бр.5/2021

НАПОМЕНА: Изречената казна се задржува од платата на работникот, односно неговата плата се намалува за процентот кој е наведен во Одлуката, онолку месеци колку што таа е изречена, за што не е потребна согласност од работникот.

3.3. Задршка на илалша преку (Налог за извршување)

Согласно член 128 од Законот за извршување, наведени се посебни одредби за извршување врз плата, во ситуации кога работникот по други основи се јавува како должник на физички и правни лица.

Како други основи каде работникот се јавува како должник се сметаат долгови на работникот за неплатени сметки, должничко-доверителски односи кои имале правна завршница, а потоа и извршување преку извршител.

НАПОМЕНА: Задршката на плата во овие случаи не може да биде поголема од 1/3 од ефективната плата на работникот.

Извршителот со налогот за извршување врз плата, определува забрана на определен дел од платата и му наложува на работодавачот кој на работникот - должник му ја исплатува платата, паричниот износ за кој е наложено извршувањето да му го исплати на сметка на извршителот.

Работодавачот е должен да постапи по налогот за извршување и да започне со пренос на средствата со исплатата на наредната неисплатена плата на работникот, онака како што е определено во налогот за извршување.

На работникот може да му се задржува најмногу до 1/2 од платата за:

- **Законска издршка,**
- **На доместок на штета поради нарушување на здравјето и намалување или губење на работната способност.**

Деловни Информации бр.5/2021

Ако во текот на спроведување на извршувањето на работникот му се намали/зголеми платата, извршувањето ќе се спроведува врз новиот износ на платата (**задршката од 1/3 односно 1/2 ќе се пресметува од новиот износ на платата**).

3.3.1. Обврски на работодавачот

Законот за извршување во членовите 131 до 134, го предвидува начинот на спроведување на налогот за извршување врз плата:

- 1. Кога има повеќе налози за извршување;**
- 2. Кога има промени во статусот на вработувањето на работникот (работникот преминува кај друг работодавач).**

1) Кога кај работодавачот ќе пристигне нов налог за извршување, а работодавачот веќе спроведува претходен налог за извршување, работодавачот е должен да го извести извршителот, **дека не може веднаш да постапува по вториот налог на извршителот**, за тоа што на истиот работник веќе врши задршка од плата, по друг налог за извршување.

Пристигнатите налози за извршување, се спроведуваат по оној редослед **по кој пристигнале кај работодавачот**.

Ако во ист ден пристигнат повеќе налози за извршување, тие се спроведуваат **според времето на приемот**.

Кога кај работодавачот ќе пристигне **пресуда за законска издршка** и ако право на законска издршка, спрема ист должник имаат **повеќе лица**, а вкупниот износ на нивните побарувања го надминува делот од платата кој може да биде предмет на извршување и **кој изнесува 1/2 од платата на работникот**, извршувањето се спроведува во корист на секој примател на законската издршка **сразмерно на висината на нивните побарувања**.

Ова значи дека работодавачот ќе продолжи со запирање на плата од првиот налог и ќе започне со запирање на плата од новиот налог, а износите ќе бидат сразмерни за двата налога и нивниот збир **не може да ја надмине висината на 1/2 од платата на работникот**.

Деловни Информации бр.5/2021

Кога работодавачот веќе спроведува налог за извршување по други основи и пристигне налог за извршување по основ на законска издршка, работодавачот е должен во зависност од висината на издршката да го прекине извршувањето на првиот налог и да за почне со спроведување на налогот за законска издршка, за тоа што овој налог има првенство во спроведување.

Ако износот на законската издршка **е помал од 1/3 од платата на работникот**, прво се задржува тој износ, а со остатокот на износот **до висина од 1/3 од платата**, се спроведува првиот налог за извршување.

Работодавачот и во двата случаи е должен да го извести извршителот:

- **За запирање на извршувањето, или**
- **За продолжување на извршувањето во помал износ од претходниот.**

Во пракса, во налогот за извршување или во пресудата за законска издршка, веќе се наведени процентите или износите по кои работодавачот треба да постапи.

2). Во текот на спроведувањето на извршувањето, ако на работникот-должник му **престане работниот однос**, по било кој основ работодавачот има обврска за ваквата промена на статусот на работникот да го извести извршителот без одлагање.

Ако работникот преминал од еден кај друг работодавач, првиот работодавачот е должен без одлагање со препорачана пратка, да го до стави налогот за извршување до работодавачот кај кого должникот засновал работен однос и за тоа да го извести извршителот.

Налогот за извршување, има дејство спрема вториот работодавач, од денот на доставување на истиот.

3.3.2. Одговорност за пропуштено запирање и исплата на пристигнати рати

Работодавачот **е должен редовно** да го спроведува налогот за извршување, односно утврдениот износ на задршка на плата од налогот за извршување да го уплатува на сметката на извршителот.

Деловни Информации бр.5/2021

Ако работодавачот не го спроведува редовно налогот за извршување, извршителот има можност од сметката на работодавачот да го префрли на своја посебна сметка, паричниот износ во висината на сите пропуштени рати.

Ако заради неспроведувањето на налогот за извршување делумно или целосно доверителот претрпи штета, работодавачот е одговорен за таквата штета.

3.4. Задршка на плаќањето преку (Административна забрана)

Согласно Законот за извршување, забраната ставена на платата на должникот по негова согласност (*административна забрана*), има правно дејство на налог за извршување врз плата.

Административна забрана од плата служи како обезбедување или отплата на рати, кога работникот-должник подига кредит од Банка.

При подигање на кредит, работникот-должник дава согласност дека работодавачот месечно ќе му задржува од реден износ на средства, *кој не може да биде поголем од 1/3 една третина од неговата плата*, и истите ќе ги префрла во Банката во која работникот-должник, подигнал кредит.

Сите правила и обврски што се однесуваат за спроведување на налогот за извршување се однесуваат и на административната забрана, особено кога кај работодавачот ќе пристигнат повеќе административни забрани.

За било кој вид на задршка на плата работодавачот мора да има соодветен документ, како што се:

- Решение за надомест на штета и Изјава од работникот;
- Решение за парична казна на работникот;
- Правосилно извршно решение;
- Изјава за Административна забрана.

4. ПРЕСМЕТКА НА ПЛАТА НА РАБОТНИК СО ИЗРЕЧЕНА ПАРИЧНА КАЗНА

ПРИМЕР: Управителот на Трговско друштво “Хит” има донесено Одлука за парична казна на работникот “НН” при исплата на плата за месец **МАЈ/2021 година**, во висина од **4.456,00 денари** (15% од Нето платата изнесува **29.709,00 денари**).

Деловни Информации бр.5/2021

Пресметката на плата, ќе биде следната:

1. БРУТО ПЛАТА	44.546,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	8.375,00
3. Придонес за задолжително здравствено осигурување (1 x 7,5)	3.341,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	535,00
5. Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	223,00
6. Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	12.474,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	32.072,00
8. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
9. Даночна основа за пресметка на данок (7 -8)	23.634,00
10. Данок на личен доход 10% (9 x 10%)	2.363,00
11. НЕТО ПЛАТА (1 – 6 – 10)	29.709,00
12. Парична казна (29.709 x 15%)	4.456,00
13. Ефективна НЕТО плата по задршка (11 – 12)	25.253,00

4.1. Пополнување на МПИН - Пријавиџа

Пополнувањето на електронскиот образец МПИН се врши на вообичаен (редовен) начин, со исклучок на полето **3.31 – Ефективна нето плата**, во кое наместо Нето плата во износ од **25.709,00 денари**, се внесува износот од **25,253,00 денари (Нето плата намалена за износот на паричната казна)**.

1. Поле – 3.0 до поле 3.4		Податоци за осигуреник
2. Поле – 3.5	Траење на стаж во денови	30
3. Поле – 3.6	Ефективна работа - часови	176
4. Поле – 3.7	Износ на ефективна работа	44.546
5. Поле – 3.14	Основица за придонеси	44.546
6. Поле – 3.15	Придонес за ПИОМ	8.375
7. Поле – 3.42	Придонес за здравство	3.341
8. Поле – 3.42	Придонес за допол.здравство	223
9. Поле - 3.44	Придонес за вработување	535
10. Поле - 3.46	Данок на личен доход	2.363

Деловни Информации бр.5/2021

11. Поле - 3.16	Шифра за вид на сигурување	0050
12. Поле - 3.30	Број на пријава/одјава задолж.соц. осигурување	
13. Поле - 3.13	Нето плата	29.709
14. Поле - 3.31	Нето плата по задршка	25.253
15. Поле - 3.32	Број на трансакциска сметка	/

4.1. Насоки за задршки од иланда во МПИН - иресејкаи

Врз основа на наведеното, во МПИН пресметките воведена е нова контролна мерка за ефективната нето плата за исплата по вработен: **(поле 3.31 од клиентски софтвер)**.

Доколку работодавачот за одреден вработен внесе нето плата за исплата помала во однос на законски предвидените ограничувања, **се генерира предупредување (917) – Ефективната нето плата е помала од нето основицата.**

За да се корегира ова предупредување, потребно е пресметката на нето платата да се усогласува постојано, согласно законските одредби, **за задржување на нето платата по разни основи.**

Управата за јавни приходи ги информира работодавачите дека непочитувањето на законски пропишаниот максимален износ за задршка од плата се третира како ризик и ризичните работодавачи ќе бидат контролирани согласно законите.

Книжење:

1457 - Останати неспомнати побарувања од вработени за изречена парична казна	4.456,00
7694 - Останати неспомнати приходи од наплатени парични казни од вработени	4.456,00
- (по Одлука за утврдена парична казна);	
420 - Вкалкулирани плати	44.546,00
240 - Обврски за плата	44.546,00
- (за пресметка на плата);	

Деловни Информации бр.5/2021

240 - Обврски за плата	44.546,00
2430 - Нето плата	29.709,00
2340 – Данок на личен доход	2.363,00
2343 - Придонес за ПИО	8.375,00
2344 - Придонес за здравств. осигурување	3.341,00
23441 - Дополнителен придонес за здравствено осигурување	223,00
2345 - Придонес за вработување	535,00
- (за пресметка на даноци и придонеси);	
2430 - Нето плата	29.709,00
2340 – Данок на личен доход	2.363,00
2343 - Придонес за ПИО	8.375,00
2344 - Придонес за здравствено осигурув.	3.341,00
23441 – Доп. прид. за здр. осигурување	223,00
2345 - Придонес за вработување	535,00
1000 – Трансакциска сметка	40.090,00
1457 – Останати неспомнати побарувања од вработените за изречена парична казна	4.456,00
- (за исплатена плата, и задршка од плата).	

4.2. Донесување на Одлука за корисење на задршки од илјада

Изречената парична казна да се задржи од платата на работникот по правосилноста на донесената Одлука и истата да се евидентира како приход на друштвото.

ОДЛУКА

за изрекување на парична казна поради кршење на работниот ред и дисциплина

Работникот „НН“, вработен на работно место Шеф на продажно оделделение, подолг период неоправдано доцни на работно место, со што го прекрши работниот ред и дисциплина, не ги почитува работниот ред и дисциплина според правилата пропишани од страна на работодавачот, поради што му се изрекува парична казна, во висина од 15% од неговата последна исплатена нето плата, во траење од три месеци.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Работникот „НН“ во последните три месеци, повеќе пати доцни на работа, без да го оправда своето задоцнување.

Истиот, усно беше опоменуван повеќе пати, но и покрај опомените, доцнењето не работникот продолжува трет месец по ред.

Место, датум

Управител

_____

_____

Правна поука: Работничкиот има право на Приговор во рок од 8 дена од приемот на Одлуката, до надлежниот орган на друштво. Поднесениот приговор го одлага извршувањето на Одлуката.

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

М-р. Христина Игнатоска

ГОДИШЕН ОДМОР

Согласно Законот за работните односи ("Службен весник на РМ" 62/05...267/20), работникот има право на годишен одмор во траење од најмалку 20 работни дена, а годишниот одмор со колективен договор или договор за вработување, може да се продолжи до 26 работни дена.

ВОВЕД

Согласно одредбите од член 32 став 5 од Уставот на Република Македонија ("Службен весник на РМ" 52/91...107/05), секој вработен има право на платен дневен, неделен и годишен одмор.

Ова уставно начело е разработено во член 145 став 2 од Законот за работни односи ("Службен весник на РМ" 62/05...267/20), според кој ништовна е било каква спогодба, со која работникот би се откажал од правото на годишен одмор.

Законот за работни односи го нормира траењето на годишниот одмор, начинот на определување на траењето на истиот, користење на годишниот одмор, како и други прашања поврзани со истиот.

Врз основа на одредбите од член 4 од Законот за работните односи, се применува и за работниците од земја членка на ЕУ, како и претпријатие од земја која не е членка на ЕУ, за склучените договори за работа, склучени за вршење на работа на територијата на РМ.

Деловни Информации бр.5/2021

Наведената одредба за годишен одмор се однесува и за работниците упатени на привремена работа во РМ од работодавач во земја членка на ЕУ или од земја која не е членка на ЕУ.

1. СТЕКНУВАЊЕ ПРАВО НА ГОДИШЕН ОДМОР

Работникот има право на дневен одмор во траење од најмалку 12 часа непрекинато, во текот на 24 часа.

Работникот има право на неделен одмор во траење од најмалку 24 часа непрекинато. Ден на неделниот одмор по правило е недела.

Заради објективни, технички и организациони причини, на работникот може да му се обезбеди неделен одмор, во некој друг ден во неделата.

Должината на годишниот одмор, согласно член 40 од Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството, се утврдува согласно:

- ❖ *Времето поминато во работен однос;*
- ❖ *Сложеноста на работите на работното место;*
- ❖ *Условите за работа;*
- ❖ *Здравствената состојба на работникот и за*
- ❖ *Работник помлад од 18 години.*

Доколку работникот го надминува максимумот по основ на наведените критериуми, има право на годишен одмор најмногу до 26 работни дена.

Должината на годишниот одмор, стекната по основ на Здравствената состојба на работникот и за Работник помлад од 18 години, може да изнесува и повеќе од 26 работни дена.

Со колективниот договор на ниво на гранка, оддел или на ниво на работодавач, можат да се утврдат и други критериуми, со кои ќе се определува должината на траењето на годишниот одмор, а исто така може да се определи и времетраење на годишен одмор над 26 работни дена, за работниците кои работат во исклучително тешки услови за работа.

Покрај тоа, годишниот одмор е регулиран со одредбите од членот 137 од Законот за работни односи. Според истиот:

Деловни Информации бр.5/2021

Работникот има право на годишен одмор во траење од најмалку 20 работни дена, а годишниот одмор со колективен договор или договор за вработување, може да се продолжи до 26 работни дена.

Право на **уште три работни дена** годишен одмор имаат:

- ❖ повозрасен работник (жени повозрасни од 57 години и мажи повозрасни од 59 години),
- ❖ инвалид,
- ❖ работник со најмалку 60% телесно оштетување и
- ❖ работник кој негува и чува дете со телесен или душевен недостаток.

Работодавачот е должен на работникот да му издаде решение за правото на користење на годишен одмор.

Законските одредби се темелат на Конвенцијата 132 за платен годишен одмор, на Меѓународната организација на трудот (ратификувана со Законот за ратификација на Конвенцијата), која е имплементирана во нашиот правен систем.

Правото на годишен одмор му припаѓа на секој работник, кој е во работен однос и кој ги исполнува условите определени со закон. Тоа право се користи за секоја календарска година, и проследено со правото на надоместок на плата и правото за исплата на регрес за годишен одмор.

Оваа право го имаат сите работници, без оглед на тоа дали склучиле договор за работа на определено или неопределено време, дали се приправници или не, дали работат со полно работно време или пократко од полното работно време, дали работат во земјата или во странство и друго.

2. ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ТРАЕЊЕТО НА ГОДИШНИОТ ОДМОР

Траењето на годишниот одмор се определува според времето поминато во работен однос, сложеноста на работното место, условите за работа, здравствената состојба на работникот и други критериуми утврдени со колективниот договор.

Деловни Информации бр.5/2021

Празниците, саботите и неделите и слободните денови, отсуствата поради боледување, како и другите случаи на оправдано отсуство од работа, не се пресметуваат во деновите на годишниот одмор.

3. СТЕКНУВАЊЕ ПРАВО НА ГОДИШЕН ОДМОР

Работникот кој за првпат заснова работен однос се стекнува со правото на цел годишен одмор, кога ќе оствари непрекинатата работа **од најмалку шест месеца кај ист работодавач**, без оглед на тоа дали работникот работи полно работно време или пократко работно време од полното.

Во пракса оваа законска одредба “најмалку шест месеци непрекинатата работа” понекогаш создава одредени проблеми, особено ако се толкува како време изречно поминато на фактичко извршување на работите од работно место за кое е склучен договорот за вработување.

При пресметување на времето поминато на работа мора да се смета и времето во кое работникот не работел, односно кога одсуствувал без своја вина: болест, повреда или родителство, затоа што тоа време се смета во работен стаж.

Според тоа, треба да се истакне дека отсуството на работникот од работа без негова вина, односно за време за кое прима надомест на плата, нема влијание врз неговото право на платен годишен одмор, ниту пак на неговото траење.

4. ПРАВО НА ПРОПОРЦИОНАЛЕН ДЕЛ ОД ГОДИШНИОТ ОДМОР

Работникот има право на користење на пропорционален дел на годишниот одмор, во вкупен износ од **по два дена** за секој месец работа, ако:

- ❖ во календарската година во која склучил работен однос не се стекнал со правото на целосен годишен одмор;
- ❖ му престанал работниот однос пред изминувањето на рокот, по истекувањето на кој би добил право на целосен годишен одмор.

Деловни Информации бр.5/2021

Во првиот случај станува збор за работник кој не го исполнува условот за стекнување правото на користење годишен одмор, определен со член 139 од Законот за работни односи, односно во календарската година во која склучил договор за работа не остварил непрекинатата работа кај истиот работодавач, во траење од 6 месеци.

Пример:

Работникот НН засновал работен однос и стапил на работа кај работодавачот ТТ ДООЕЛ Скопје на ден 01.08.2020 година. До крајот на 2020 година, работникот работел непрекинато полни пет месеци во работен однос кај работодавачот. Поради неисполнување на условот за шест месеци непрекинато траење на работен однос кај ист работодавач, на работникот му следува пропорционален дел од годишниот одмор за 2020 година. Односно 5 месеци * 2 дена за секој месец = 10 работни дена годишен одмор.

Во вториот случај станува збор за ситуација кога престанува важноста на договорот за вработување, но пред истекот на рокот за стекнување право на користење целосен годишен одмор.

Пример:

Работникот АА засновал работен однос кај работодавачот ББ ДООЕЛ Скопје на ден 01.03.2021 година. На ден 13.06.2021 година му престанува работниот однос со потпишување Спогодба за раскинување на Договорот за работа, според член 69 од ЗРО. Работникот АА бил на работа кај работодавачот ББ ДООЕЛ Скопје, 3 месеца и 13 дена.

Работникот А.А. има право на годишен одмор во времетраење од 6 работни дена. Траењето на годишниот одмор на работникот, се определува земајќи ги во предвид само полните месеци (три месеци) помножени по 2 работни дена за секој месец. (3 месеци * 2 раб. дена = 6 раб. дена годишен одмор).

5. НАЧИН НА КОРИСТЕЊЕ НА ГОДИШНИОТ ОДМОР

Годишниот одмор се користи, земајќи ги предвид потребите на работниот процес, како и можностите за одмор и рекреација на работникот, водејќи сметка за неговите семејни обврски.

Деловни Информации бр.5/2021

Годишниот одмор по правило се користи во текот на календарската година.

*Годишниот одмор може да се користи во повеќе делови во договор со работодавачот, со тоа што **еден дел од годишниот одмор мора да трае најмалку две работни недели.***

Работодавачот е должен на работникот да му обезбеди искористување на **ДВЕ НЕПРЕКИНАТИ РАБОТНИ НЕДЕЛИ** годишен одмор, до крајот на тековната календарска година, а остатокот до 30 јуни идната година. Годишниот одмор којшто не бил искористен во тековната календарска година, заради отсутност поради боледување или повреда, отсуство поради бременост, раѓање или мајчинство или одмор за неа и чување на дете, работникот има право да го искористи до **30 јуни** идната календарска година.

Работникот кој работи во странство може во целост да го искористи годишниот одмор до крајот на идната календарска година, ако е така определено со колективниот договор на работодавачот.

Ништовна е каква било спогодба, со која работникот би се откажал од правото на годишен одмор.

Должината и начинот на користењето на годишниот одмор во установите од областа на образованието и науката, се уредуваат со прописите од областа на образованието и науката, поради специфичноста на оваа област која подразбира посебен режим на одмарање, поврзан со законски пропишаните периоди за одмор на учениците и наставниот кадар во училиштата.

Работникот има право два дена од годишниот одмор да ги искористи, во денови коишто самиот ќе ги определи, ако тоа посериозно не го загрозува работниот процес, за што мора да го извести работодавачот, **најдоцна три работни дена**, пред користењето.

6. ПЛАЌАЊЕ НА НЕИСКОРИСТЕНИОТ ДЕЛ НА ГОДИШНИОТ ОДМОР

Работникот има право на **надоместок на неискористениот дел од годишниот одмор**, пред престанок на работниот однос:

Деловни Информации бр.5/2021

- ❖ *ако претходно побарал користење на годишен одмор, а не му било овозможено користење на годишен одмор,*
- ❖ *а работниот однос му престанал не по негова вина и волја.*

Работникот има право за надомест на неискористениот дел од годишен одмор само во наведениот случај. Во сите други случаеви, работникот нема право на надомест на неискористениот годишен одмор.

7. ПЛАТЕН ОДМОР

Работникот има право на платен одмор заради лични и семејни околности (за склучување на брак, раѓање на дете (само за таткото) или смрт на близок роднина) до седум работни дена.

Деновите на платениот одмор се утврдуваат со колективен договор и по сите основи, не може да изнесуваат повеќе од седум работни дена и тоа:

ПЛАТЕН ОДМОР		
Бр.	ОСНОВ	РАБОТНИ ДЕНОВИ
1	за склучување на брак	3 дена
2	за склучување брак на дете	2 дена
3	за раѓање или посвојување дете	2 дена
4	за смрт на сопружник или дете	5 дена
5	за смрт на родител, брат, сестра	2 дена
6	за смрт на родител на сопружник	2 дена
7	за смрт на дедо или баба	1 ден
8	за полагање на стручен или друг испит за потребите на работодавачот	до 3 дена
9	за елементарните непогоди до	7 дена

Деловни Информации бр.5/2021

8. НЕПЛАТЕНО ОТСУСТВО

Работникот може да отсуствува од работа без надомест на плата и придонеси од плата, најдолго 3 месеци, во следните случаи:

- ❖ *за неџа на член на семејството;*
- ❖ *за изградба или поправка на куќа, односно стан;*
- ❖ *за учество на културни и спортски приредби;*
- ❖ *за учество на конгреси, конференции и слично;*
- ❖ *за лечење на своја сметка;*
- ❖ *во други случаи, утврдени во колективен договор на ниво на гранка, односно оддел, односно на ниво на работодавач.*

Одлуката за отсуство ја донесува работодавачот или лицето кое тој ќе го определи, во согласност со потребите на процесот на работата.

9. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ ЗА НЕПОЧИТУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ГОДИШЕН ОДМОР

Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече за прекршок на работодавач - правно лице, ако на работникот не му обезбеди пауза за време на работното време, одмор меѓу два последователни дена, неделен и годишен одмор, во согласност со законот и не издаде решение за годишен одмор (членови од 132 до 156);

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице, ќе му се изрече за наведениот прекршок на одговорното лице во правното лице.

Глоба во износ од 300 до 450 евра во денарска противвредност, ќе му се изрече за наведениот прекршок на работодавач - физичко лице. (Член 265 ст.1 т.14, ст.2, ст.3 од ЗРО).

Прилог 1: Пример за Барање за користење на прв дел од годишен одмор, за 2021 година.

Деловни Информации бр.5/2021

До: Управителот на

Друштво _____

Б А Р А Њ Е

за користење на прв дел од годишен одмор за 2021 година

Јас, долупотпишаниот _____ од _____ со живеалиште на ул. _____, вработен во друштво _____, на работно место _____ согласно Законот за работни односи ("Службен весник на РМ" 62/05.....110/19), барам од Вас да ми одобрите користење на првиот дел од годишниот одмор за 2020 година, во траење од 12 работни дена.

Годишниот одмор сакам да го користам во периодот од ___/___/2021 до ___/___/2021 година. (не помалку од две последователни недели).

Скопје, ___/___/2021

Работник:

_____

Прилог 2: пример на Решение за прв дел на годишен одмор за 2021 година.

Деловни Информации бр.5/2021

Врз основа на член 137 став 1 и член 141 од Законот за работните односи ("Службен весник на РМ" 62/05...110/19) управителот на Друштвото _____ Скопје, со седиште на ул _____, согласно планот за користење на годишен одмор, а врз основа на Барањето на работникот за користење на прв дел на годишен одмор за 2020 година, на ден ___/___2021 година, го донесе следното:

РЕШЕНИЕ

На работникот _____ од _____ со живеалиште на ул _____ бр. _____ и ЕМБГ _____ распореден на на работно место _____, му се одобрува користење на првиот дел од годишниот одмор за 2020 година во траење од 12 работни дена.

Работникот има право на вкупно 22 работни дена годишен одмор за 2020 година.

На негово Барање, работникот ќе го користи првиот дел од годишниот одмор од ___/___/2021 до ___/___/2021 година. *(не помалку од две последователни недели).*

Вториот дел од годишниот одмор, работникот ќе го искористи најдоцна до 30.06.2022 година.

Образложение

Работникот има право на користење на 22 работни денови годишен одмор, а траењето на годишниот одмор е определено според времето поминато во работен однос, условите за работа и други критериуми утврдени со колективниот договор и одредбите на Законот за работни односи.

Доставено до:

- Архива;
- Работник.

_____
Управител

Правна поука: Работникот има право на на приговор против ова решение до управителот на друштвото, во рок од 8 дена од денот на приемот (на неговото врачување).

Прилог 3: Преглед табела за определување на траењето на годишниот одмор, согласно колективните договори на ниво на гранка.

Деловни Информации бр.5/2021

Табела 1

Траење на годишен одмор по дејности

Р.бр	Колективен договор на гранка	Определување на траење на годишен одмор
1.	Општ колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството	Со Колективни договори на ниво на дејност
2.	Општ колективен договор за јавен сектор на РМ	Со Колективни договори на ниво на дејност
3.	Колективен договор за комуналните дејности	до 10 год. 1 р.д. од 10 до 20 2 р.д. од 20 до 30 3 р.д. над 30 4 р.д.
4.	Колективен договор за угостителство	до 10 год. 1 р.д. од 10 до 20 2 р.д. од 20 до 30 3 р.д. над 30 4 р.д.
5.	Колективен договор за текстилната индустрија на РМ	Со колективен договор на ниво на работодавач
6.	Колективен договор за земјоделството и прехранбената индустрија	до 5 год. работен стаж до 1 р.д. од 6 до 10 до 3 р.д. од 11 до 15 до 4 р.д. од 16 до 20 до 5 р.д. над 20 до 6 р.д.
7.	Колективен договор за вработените од тутунското стопанство	до 10 год. 1 р.д. од 11 до 20 2 р.д. од 21 до 30 3 р.д. над 31 4 р.д.
8.	Колективен договор за кожарска и чевларска индустрија	Со колективен договор на ниво на работодавач
9.	Колективен договор за дејноста хемиска индустрија	до 5 год. 9 р.д. од 6 до 10 10 р.д. од 11 до 15 11 р.д. од 16 до 20 12 р.д. од 21 до 25 13 р.д. над 25 14 р.д.

Деловни Информации бр.5/2021

10.	Колективен договор за вработените во градежнишната индустрија	до 10 год.	1 р.д.
		од 11 до 20	2 р.д.
		од 21 до 30	3 р.д.
		над 31	4 р.д.
11.	Колективен договор за дејноста сообраќај	до 10 год.	1 р.д.
		од 11 до 20	2 р.д.
		од 21 до 30	3 р.д.
		над 31	4 р.д.
12.	Колективен договор за основното образование во Република Македонија	од 1 до 10 год	1 р.д.
		од 11 до 20	2 р.д.
		над 20	3 р.д.
13.	Колективен договор за средното образование во Република Македонија	од 1 до 10 год	1 р.д.
		од 11 до 20	2 р.д.
		над 20	3 р.д.
14.	Колективен договор за социјална заштита	од 1 до 10 год	1 р.д.
		од 11 до 20	2 р.д.
		над 20	3 р.д.
15.	Колективен договор за министерство за внатрешни работи	од 2 до 8	1 р.д.
		од 8 до 15	2 р.д.
		од 15 до 20	4 р.д.
		над 20	6 р.д.

10. ГОДИШНИОТ ОДМОР ВО ВРЕМЕ НА ВОНРЕДНА СОСТОЈБА ЗА ВРЕМЕ НА ПАНДЕМИЈАТА COVID-19

Поради прогласената пандемија од страна на СЗО, глобалното ширење на Коронавирусот COVID-19, од страна на Владата на РСМ, со воведување на мерките за заштита од ширење на епидемија и воведување на вонредна состојба од страна на Претседателот на РСМ, се донесени одлуки со кои се прекинува работата на одделни правни субјекти (угостителски објекти, спортски објекти, спортски обложувалници итн.), како и се донесени голем број на одлуки и уредби со кои друштвата се задолжени да превземат мерки за заштита на вработените.

Владата на Република Северна Македонија донесе Уредба со законска сила за примена на Законот за работните односи за време на вонредна состојба. Уредбата влегува во сила со денот на објавување во „Службен весник на РС Македонија”

Деловни Информации бр.5/2021

во бројот 90 од 04.04.2020 година. Оваа Уредба ќе се применува за време на траење на вонредната состојба.

Согласно Уредба, во членот 3 е уредено користењето на неискористениот годишен одмор за 2019 година, како и се уредува користењето на првиот дел од одморот за 2020 година.

Во членот 3 од Уредбата е пропишано дека:

- Работниците вработени во приватниот сектор опфатени од временските мерки за заштита од ширење и превенција од Коронавирусот COVID-19, неискористениот дел од годишниот одмор, односно неискористениот годишен одмор од 2019 година, да се искористи **до 31 мај 2020 година**, согласно потребите на работниот процес и одобрение од работодавачот.
- Работниците вработени во приватниот сектор опфатени од временските мерки за заштита од ширење и превенција од Коронавирусот Covid-19, делот од годишниот одмор за 2020 година кој мораше да се искористи во траење од две непрекинати работни недели, да го искористат **до 30 јуни 2020 година**, согласно потребите на работниот процес и одобрение од работодавачот.

10.1. Годишен одмор во услови на COVID 19 за 2021 година

Согласно Одлуката за продолжување на кризната состојба до 31.12.2021 година ("Службен весник на РМ" 126/21), останува кризната состојба на сила.

Со наведеното останува правилото за користење на годишниот одмор согласно наведените критериуми.

Одредбата за користење на годишниот одмор за 2020 година најкасно до 30.06.2021 година е задолжителна за примена, во согласност со исклучоците за исплата на надоместок при исполнети услови за исплата, наместо годишен одмор.

11. ПРАВО НА ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ГОДИШЕН ОДМОР ОД СТРАНА НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР ЗА ВРЕМЕ НА ВОНРЕДНА СОСТОЈБА

Во "Службен весник на РСМ" 95/20; 97/20 објавена е Уредбата со законска сила за примена на законот за вработените во јавниот сектор за време на вонредна состојба. Согласно член 1 од Уредбата, одредбите од Законот за вработените во

Деловни Информации бр.5/2021

јавниот сектор („Службен весник на РСМ“ 27/14... 11/18 и „Службен весник на РСМ“ 143/19...14/20) ќе се применува за времетраење на вонредната состојба доколку со оваа уредба со законска сила не е поинаку определено. За користење на правото на годишен одмор од страна на вработените во јавниот сектор, се применуваат одредбите на оваа уредба со законска сила.

Согласно Член 2 од Уредбата, вработените во јавниот сектор кои се работно ангажирани за времетраење на мерките за заштита од ширење и превенција од Коронавирус COVID – 19, неискористениот дел од годишниот одмор од календарската 2019 година може да го **искористат до 31 мај 2020 година**, согласно потребите на работниот процес и врз основа на одобрение на раководното лице на институцијата.

На вработените во јавниот сектор кои се ослободени од извршување на работа и работни задачи, согласно мерките за заштита од ширење и превенција од Коронавирус COVID – 19, **НЕИСКОРИСТЕНИОТ ДЕЛ ОД ГОДИШНИОТ ОДМОР од календарската 2019 година ИМ СЕ СМЕТА ЗА ИСКОРИСТЕН.**

По исклучок, за вработените во Министерството за внатрешни работи, Министерството за здравство, Министерството за одбрана – Армијата на Македонија, Министерството за здравство, Јавните здравствени установи во Македонија, Царинските службеници, Затворската полиција, Инспекциските служби, Единиците за противпожарна територијална заштита, мали групни домови и домови за нега на стари лица, кои не се опфатени со мерките од ставовите 1 и 2 на овој член, **неискористениот дел од годишниот одмор од календарската 2019 година и делот од годишниот одмор за 2020 година кој мора да се искористи во траење од две непрекинати работни недели, да го искористат до 31.12.2020 година**, согласно потребите на работниот процес и врз основа на одобрение на раководното лице во Министерството. За 2021 година, останува законската одредба за користење на годишниот одмор од 2020 година заклучно со 30.06.2021 година.

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

дипл.економист Јулија Минковска

П Л А Т И ЗА МЕСЕЦ МАЈ 2021 ГОДИНА

<i>Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за 2021 година (за даноци и придонеси)</i>	<i>41.141,00</i>
<i>НАЈНИСКА основица за ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ 50% од просечна месечна бруто плата исплатена во РМ за 2021 година за образец (МПИН)</i>	<i>20.571,00</i>
<i>НАЈВИСОКА основица за пресметка на придонеси (16 просечни бруто плати (16 x 41.141))</i>	<i>658.256,00</i>
<i>Даночно МЕСЕЧНО намалување за 2021 година</i>	<i>8.438,00</i>
<i>Дневница за службени патувања од 21.05.2021</i>	<i>2.252,00</i>
<i>Просечна исплатена месечна НЕТО плата по вработен за 2020 година</i>	<i>27.182,00</i>
<i>Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за 2020 година</i>	<i>40.566,00</i>

1. ПРОСЕЧНО ИСПЛАТЕНА МЕСЕЧНА БРУТО ПЛАТА ПО ВРАБОТЕН ЗА / 2021 ГОДИНА

Просечно исплатена месечна **БРУТО** плата по работник во РС Македонија, за 2021 година изнесува:

41.141,00 денари

Просечната плата се користи за утврдување на најниската и највисоката основица за пресметка на придонесите од задолжително социјално осигурување и тоа за пресметките за плата, кои се однесуваат за период **Јануари - Декември 2021 година.**

Деловни Информации бр.5/2021

**2. НАЈНИСКА ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА
НА ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ**

Согласно член 15 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување ("Службен весник на РМ" 142/08...171/17; 35/18; 247/18), **Основица** за пресметување и плаќање на придонесите од плата, односно основица за осигурување за тековната година, **не може да биде пониска од 50%** од просечна плата по работник во РС Македонија, **објавена во Јануари во итековната година**, според податоците на ДЗС, која за 2021 година, изнесува:

20.571,00 денари (41.141,00 x 50%)

2.1. Најниска основица за самовработени лица

САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА – вршиител на самостојна економска дејност (таксисти, занаетчији)

20.571,00 денари

САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА – вршител на професионална и друга интелектуална дејност (адвокати, нојари, извршиители)

41.141,00 денари

САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА – вршиител на професионална и друга интелектуална дејност (адвокати, нојари, извршиители) до итекој на првата година на отпочнување на дејност:

20.571,00 денари.

**3. НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА
НА ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ**

Согласно член 16 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, **НАЈВИСОКА месечна основица** за пресметување и уплата на придонесите за примањата од работен однос е износот **од (16) шеснаесет просечни плати**, кој износ за 2021 година, изнесува:

658.256,00 денари (16 x 41.141,00 денари).

Деловни Информации бр.5/2021

3.1. Највисока основица за самовработени лица

НАЈВИСОКА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА за пресметување и уплата на придонесите за самовработено лице е износот од (12) дванаесет просечни плати.

493.692,00 денари (12 x 41.141,00 денари).

3.2. Највисока основица за извршен член на одбор на директори, Член на управен одбор, односно управител во трговско друштво

НАЈВИСОКА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА за пресметување и уплата на придонесите за примањата на Извршен член на одбор на директори во трговско друштво, член на управен одбор во трговско друштво, односно управител во трговско друштво, е износот од (16) шеснаесет просечни плати, кој за 2021 година, изнесува.

658.256,00 денари (16 x 41.141,00 денари).

3.3. Највисока основица за лице корисник на паричен надоместок, за време на привремена невработеност

Највисока месечна основица за пресметување и уплата на придонеси за тековната година за лице корисник на паричен надоместок за време на привремена невработеност, **изнесува 80% од просечната плата** по работник во Република Македонија објавена во јануари во тековната година, според податоците на Државниот завод за статистика.

32.913,00 денари (41.141,00 денари x 80%).

НАПОМЕНА: На износот повисок од највисоката месечна основица, не се пресметуваат и уплатуваат придонеси, само на разликата до највисоката основица се пресметува Данок на доход.

Деловни Информации бр.5/2021

**4. ПРЕГЛЕД НА НАЈНИЗОК И НАЈВИСОК
ИЗНОС НА ПРИДОНЕСИ**

ПРИДОНЕСИ	Стап- ка	Најнизок износ	Највисок износ
Придонесот за пензиско и инвалидско осигурување за месец МАЈ 2021 година , по вработен	18,8%	3.867,00	123.752,00
Придонесот за здравствено осигурување за месец МАЈ 2021 година , по вработен	7,5%	1.543,00	49.369,00
Придонесот за вработување за месец МАЈ 2021 година , по вработен	1,2%	247,00	7.899,00
Придонесот за професионално заболување за месец МАЈ 2021 година , по вработен.	0,5%	103,00	3.291,00
ВКУПНО ПРИДОНЕСИ:	28%	5.760,00	184.311,00

5. МИНИМАЛНА ПЛАТА

Согласно Законот за минималната плата во РМ ("Службен весник на РМ" 24/12; 30/14; 100/14 пт; 180/14; 81/15; 129/15; 132/17; 140/18; 124/19; 202/19; 239/19; 88/20), висината на минималната плата во Република Македонија:

Р.број	Период на важност	Нето	Бруто
1.	01.01 - 30.06.2020	14.500,00	17.943,00
2.	01.07 - 31.12.2021	14.934,00	21.776,00
3.	01.01 - 31.03.2021	14.955,00	21.776,00
4.	01.04 - 31.03.2022	15.194,00	22.146,00

Деловни Информации бр.5/2021

6. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ДАНОК НА ЛИЧЕН ДОХОД

6.1. Сџајки за пресметување на данок на личен доход (од 01.01.2021 до 31.12.2021 година)

Согласно член 11 од Законот за данок на личен доход (“Службен весник на РМ” 241/2018; 275/19; 290/20), данокот на личен доход за данок од работа, се плаќа со примена на две даночни стапки согласно даночната основа и тоа:

- Пройишана сџајка во износ од 10% или*
- Пресметана сџајка од 11,111%.*

6.2. Даночно намалување

Согласно член 10 став 1 точка 2 од Законот за Данок на личен доход, *Даночното намалување за 2021 година*, на месечно и годишно ниво, изнесува:

Период	2021 година
Месечно	8.438,00
Годишно	101.256,00 (8.438 x 12)

7. ПРАВО НА ПОРАСТ НА ПЛАТИТЕ

Врз основа на членот 10 од Законот за исплата на платите во Република Македонија („Службен весник на РМ” 70/94; 62/95; 33/97; 50/01; 26/02; 46/02; 37/05; 121/007; 161/08; 92/09; 97/10; 11/12; 26/13; 170/13; 139/14; 147/15), Министерството за труд и социјална политика, објавува:

1. Трошоците за живот за месец **МАРТ 2021** година во однос на месец **ФЕВРУАРИ 2021** година се ПОНИСКИ за (0,5%).

2. Право на пораст на платите за месец **МАРТ 2021** во однос на месец **ФЕВРУАРИ 2021 година**, изнесува (0,25%).

Деловни Информации бр.5/2021

**8. РАБОТНИ ЧАСОВИ КОИ СЕ КОРИСТАТ ЗА
ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА РАБОТНИОТ СТАЖ**

Работните часови за месец **МАЈ 2021** година, изнесуваат:
168 часа.

9. ПРОСЕЧНА БРУТО ПЛАТА

**9.1. Просечна исплатена месечна БРУТО плата по
вработен за месец (III) а се однесува за месец МАЈ 2021 година,
изнесува:**

42.097,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на
Република Македонија бр. 4.1.21.45 од 21.05.2021).

**9.2. Просечна исплатена месечна БРУТО ПЛАТА по
вработен во преходните три месеци (I-II-III/2021 година), а се
однесува месец МАЈ 2021 година изнесува:**

41.999,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на
Република Македонија бр. 4.1.21.45 од 21.05.2021).

10. НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТА

**10.1. Надоместоци од плата за ОПШТЕСТВЕНИ И МЕ-
ШОВИТИ правни лица со повеќе од 49% оштетен капитал**

Просечна исплатена месечна нето плата по вработен за
месец (III) а се однесува за месец **МАЈ 2021 година** изнесува:

28.217,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република
Македонија бр. 4.1.21.46 од 21.05.2021).

Деловни Информации бр.5/2021

Согласно член 9 од Законот за исплата на платите во РМ, работодавецот може да врши исплата на следните надоместоци, согласно **ОСНОВИЦАТА** од 28.217,00 денари:

За ОПШТЕСТВЕНИ правни лица

<p>РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР 16.930,00 денари (60% од основницата) (28.217,00 x 60%) <i>Се пресметува и плаќа Данок на личен доход 11,1111%</i></p>
<p>ОТПРЕМНИНАТА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА 56.434,00 денари (двократен износ од основницата (2 x 28.217,00): <i>Ослободен од Данок на личен доход до 56.434,00 денари</i></p>
<p>ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО: 16.930,00 денари (60% од основницата) (28.144,00 x 60%) <i>Ослободен од Данок на личен доход до 16.930,00 денари.</i></p>

10.2. Надоместоци од плаќа за ПРИВАТЕН СЕКТОР

Просечна исплатена месечна **НЕТО ПЛАТА** по вработен во претходните три месеци (I-II-III/2021 година) а се однесува за месец **МАЈ 2021 година** изнесува:

28.144,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. 4.1.21.46 од 21.05.2021).

Износот 28.144,00 денари претставува **ОСНОВИЦА** за пресметување на следните надоместоци за **ПРИВАТНИ правни лица**:

Деловни Информации бр.5/2021

РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР

Регрес за годишен одмор (Согласно член 35 став 7 од ОКДПС, Регресот за годишен одмор се исплатува во висина од најмалку 40% од основицата, под услов работникот да работел најмалку 6 месеци во календарската година, кај ист работодавач):

❖ **НАЈНИЗОК износ за исплата на Регрес за годишен одмор за месец МАЈ/2021 година изнесува:**

11.258,00 денари во нето износ

(28.144,00 x 40%)

❖ **НАЈВИСОК износ за исплата на Регрес за годишен одмор за месец МАЈ/2021 година во висина на основицата: 28.144,00 денари**

ДАНОЧНО ПРИЗНАТ РАСХОД ВО ДАНОЧЕН БИЛАНС

(40% од просечна месечна бруто плата по работник во РМ објавена до денот на исплата)

16.839,00 денари-БРУТО износ (42.097 x 40%)

Се пресметува и плаќа Данок на личен доход по стапка од 11,1111%

ОТПРЕМНИНА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА

56.288,00 денари

(двокрашен износ од основицата (2 x 28.144))

Ослободен од Данок на личен доход до 56.288,00 денари

ЛУБИЛЕЈНА НАГРАДА

28.144,00 денари

(во висина на основицата), за најмалку 10 години поминаа кај исти работодавец

Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%

ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО

16.886,00 денари

60% од основицата – (60% од 28.144,00)

Ослободен од Данок на личен доход до 16.886,00 денари

Деловни Информации бр.5/2021

ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА ВО ЗЕМЈАТА

2.252,00 денари

(8% од основницата (8% од 28.144,00))

Ослободен од Данок на личен доход до 2.252,00 денари

**ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА
ВО СТРАНСТВО**

- **50% од утврденаџа дневница**, ако се поднесе сметка за сместување, како и во случаи кога сместувањето не паѓа на товар на органот на Управата;
- **20% од утврденаџа дневница**, ако издатоците за сместувањето и исхраната не паѓаат на товар на органот на управата; и
- **5% од утврденаџа дневница**, ако издатоците за стручно оспособување и усовршување не паѓаат на товар на органот на државната управа, а престојот е над 30 дена. Под стручно усовршување се подразбира посета на семинари, курсеви, симпозиуми и други видови средби организиарани во странство на мултилатерална и билатерална основа.

ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА РАБОТНИК

84.432,00 денари

во висина од три основници (3 x 28.144,00)

Ослободен од Данок на личен доход до 84.432,00 денари

ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА ЧЛЕН НА СЕМЕЈСТВО

56.288,00 денари

во висина од две основници (2 x 28.144,00 денари)

Ослободен од Данок на личен доход до 56.288,00 денари

ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА ЕЛЕМЕНТАРНИ НЕПОГОДИ

28.144,00 денари

(во висина на основницата)

Ослободен од Данок на личен доход до 28.144,00 денари

Деловни Информации бр.5/2021

**НАДОМЕСТ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СОПСТВЕНО ВОЗИЛО
ЗА СЛУЖБЕНИ ЦЕЛИ**

(во висина до 30% од цената на литар гориво за соодветно возило по поминат километар).

Ослободено од Данок на личен доход во висина, најмногу до 3.500,00 денари по возило, месечно

**НАДОМЕСТ ПРИ СЕЛИДБА НА ВРАБОТЕН
ЗА ПОТРЕБИТЕ ЗА РАБОТОДАВАЧОТ**

(во висина на стварни трошоци)

Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%

ТРОШОК ЗА ОРГАНИЗИРАНА ИСХРАНА ЗА 2020

5.436,00 денари

(во висина од 20% од просечна нето плата, исплатена во претходната 2019 година (27.182,00 x 20%))

Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход над 5.436,00

НАДОМЕСТ ЗА БОЛЕДУВАЊЕ ПОДОЛГО ОД 6 МЕСЕЦИ

Еднократна парична помош во висина од една последна исплатена просечна месечна нето плата (во организацијата каде што е вработен). Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%.

**11. НАЈВИСОК ИЗНОС НА НАДОМЕСТ ЗА БОЛЕДУВАЊЕ
што го исплатува Фондот за здравствено осигурување**

Согласно член 17 од Законот за здравствено осигурување („Службен весник на РМ” 25/00...142/16; 171/17; 276/19), највисокиот износ на надоместот за боледување што се плаќа на товар на ФЗО во 2021 година, изнесува **ЧЕТИРИ просечни месечни нето плати** исплатени во РМ во претходната 2020 година (4 x 27.182,00 денари).

108.728,00 денари.

Деловни Информации бр.5/2021

12. НАЈВИСОК ИЗНОС НА ПЕНЗИЈА за 2021 ГОДИНА

Највисокиот износ на пензија според статистичките податоци на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување за 2021 година, изнесува:

49.811,00 денари.

**13. РЕФУНДИРАЊЕ НА СРЕДСТВАТА
за ујлашени придонеси за ИНВАЛИДНИ ЛИЦА**

Согласно Упатството за начинот на пресметка и исплата на плати и поврат на придонеси од задолжително социјално осигурување за вработени во заштитни друштва, инвалидни лица кога самостојно вршат дејност како трговци-поединци и други работодавачи кои имаат вработено инвалидно лице, МТСП врши рефундирање на уплатените средства до висина не поголема од 2 (две) просечни нето илаши исплашени во РМ во претходниот месец, кој за месец МАЈ 2021 година изнесува (2 x 27.948,00 денари)

55.896,00 денари.

**14. МЕСЕЧЕН НАДОМЕСТОК
на членови на Орѓани на управување**

Согласно член 9 став 1 точка 4 од Законот за данок на добивка ("Службен весник на РМ" 25/00...290/20), **МЕСЕЧНИОТ** надоместок на членовите на органи на управување се исплатува во висина од 50% од **Просечната Бруто илаша, исплашена во претходната 2020 година во РСМ во висина од:**

(20.283,00 денари 50% од 40.566,00 денари)

Се пресметува и илака на Данок на личен доход по стапка од 11,111%.

**15. ТРОШОЦИ ПО ОСНОВ НА УПЛАТЕНИ ДОБРОВОЛНИ
ПРИДОНЕСИ ВО ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД**

Трошоците по основ на уплатени доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд се утврдуваат во висина од износот од 2 просечни Месечни Бруто илаши исплатени во претходната 2020 година, на годишно ниво по вработен, кои изнесуваат:

81.132,00 денари: (2 x 40.566,00).

Деловни Информации бр.5/2021

**16. Надоместоци на иланда за време на БОЛЕДУВАЊЕ
ПРИВАТЕН сектор**

Согласно член 31 од Општиот колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството („Службен весник на РМ“ 150/12; 189/13; 115/14 пт; 119/15; 150/16), работникот има право на *надомест на иланда – боледување – која се исплатува од страна на работодавачот и тоа:*

Времетраење на боледување	Право на надомест
До 15 дена	70% од основицата
Над 15 дена, почнувајќи од првиот ден на боледувањето, за сите денови	90% од основицата
Над 30 дена, кога боледувањето го плаќа работодавачот	90% од основицата

ОСНОВИЦА просечен месечен износ на исплатена плата на која е иланден придонес за здравствено осигурување за последниите 12 месеци.

17. ИСПРАТНИНА ПРИ ТЕХНОЛОШКИ ВИШОК

1. Согласно член 97 од Законот за работни односи (“Службен весник на РМ” 62/05...27/16; 120/18; 110/19; 267/20) во случај на откажување на договорот за вработување од деловни причини (*технолошки вишок*) работодавачот е должен на работникот да му исплати *испратнина* во следните случаи:

Години поминати во работен однос	Висина на плата
До 5 години	Една плата
Од 5 до 10 години	Две и пол плати
Од 10 до 15 години	Три и пол плати
Од 15 до 20 години	Четири и пол плати
Од 20 до 25 години	Шест плати
Над 25 години	Седум плати

Деловни Информации бр.5/2021

НАПОМЕНА 1: Просечната нето плата на работникот во последните шест месеци пред отказот и истата *да не биде помала од 50%* од просечната нето плата исплатена по работник во РМ, во последниот месец пред отказот.

НАПОМЕНА 2: *Работен однос, се смета* времето поминато во работен однос *кај исти работодавач и работниот однос кај претходниот работодавач*, на кој поради настаната статусна промена, правен следбеник е последниот работодавач.

НАПОМЕНА 3: Испратнината се исплатува со денот на престанокот на работниот однос.

НАПОМЕНА 4: Не се пресметува и плаќа Данок на личен доход.

18. ДОДАТОЦИ НА ПЛАТА

Согласно член 24 од Општиот Колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството („Службен весник на РМ” 150/12; 189/13; 119/15; 150/16), *основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:*

• <i>Прекувремена работа.....</i>	<i>35%</i>
• <i>Работа ноќе.....</i>	<i>35%</i>
• <i>Работа во три смени .....</i>	<i>5%</i>
• <i>Работа во ден на неделен одмор.....</i>	<i>50%</i>

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата, што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа **зголемена за 50%**. Додатоците меѓусебно не се исклучуваат.

Правото на зголемен надоместок по основ на работа во три смени, работникот го остварува само за ефективно поминато работно време во смени.

НАПОМЕНА: Основната плата на работникот се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж.

Деловни Информации бр.5/2021

19. НАДОМЕСТ ОД ПЛАТА ЗА ЈАВЕН СЕКТОР

Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2021 година ("Службен весник на РМ" 307/20), на буџетските корисници им се исплатуваат следните надоместоци:

<p>НАДОМЕСТОК ЗА ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО 8.443,00 денари (30% од просечна <i>Месечна Нејто ѝлаџа</i> исплатена во РМ во претходни три месеци) (30% x 28.144,00) <i>(Ослободен од Данок на личен доход до 8.443,00 денари)</i></p>
<p>ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА РАБОТНИК 30.000,00 денари <i>Ослободен од Данок на личен доход до 30.000,00 денари</i></p>
<p>ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА ЧЛЕН НА СЕМЕЈСТВО 15.000,00 денари <i>Ослободен од Данок на личен доход до 15.000,00 денари</i></p>
<p>ЈУБИЛЕЈНА НАГРАДА (за најмалку 10 години работа кај исти работодавач) (Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2020 година НЕ Е ПРОПИШАНА)</p>
<p>ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА ВО ЗЕМЈАТА (Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2021 година од 01.01.2021 година) 700,00 денари</p>
<p>ОТПРЕМНИНА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА 56.434,00 денари (2 x 28.217,00) (Двокраен износ од просечна месечна нејто ѝлаџа по работник во републиката, објавена до денот на исплатата): <i>Ослободен од Данок на личен доход до 56.434,00 денари</i></p>

Деловни Информации бр.5/2021

<p>РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР (Согласно Законот за извршување на БУЏЕТОТ на РМ за 2021 година, НЕ Е ПРОПИШАН).</p>
<p>НОВОГОДИШЕН НАДОМЕСТОК (Согласно Законот за извршување на БУЏЕТОТ на РМ за 2021 година, НЕ Е ПРОПИШАН).</p>
<p>НАДОМЕСТ ЗА БОЛЕДУВАЊЕ ПОДОЛГО ОД 6 МЕСЕЦИ</p> <p>Еднократна парична помош во висина од една последна исплатена просечна месечна нето плата (во организацијата каде што е вработен).</p> <p>(Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%)</p>
<p>НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИ ЗА СЕЛИДБА ЗА ПОТРЕБИТЕ НА РАБОТОДАВАЧОТ (во висина на стварни направени трошоци).</p> <p>(Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%)</p>
<p>НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИ ЗА ХРАНА И ПРЕВОЗ ЗА ЛИЦА ВОЛОНТЕРИ за МАЈ/2021</p> <p>6.085,00 денари (40.566,00 x 15%) (во висина од 15% од просечна месечна бруто плата, исплатена во 2020 година):</p> <p>Ослободен од Данок на личен доход до 6.085,00 денари</p>
<p>ВРЕДНОСТА НА БОДОТ ЗА ПЛАТИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ за 2021 година 81,60 денари</p> <p>Согласно Одлуката за утврдување на вредноста на бодот за платите на државните службеници (“Службен весник на РМ” 276/2019)</p>
<p>Просечна месечна БРУТО плата исплатена по вработен за Шифра 84- Јавна управа и одбрана за ЈАВЕН СЕКТОР – за (задолжително социјално осигурување) за МАРТ/2021 година а се однесува за месец МАЈ/2021 година изнесува:</p> <p>22.722 (50% од 45.444,00).</p>

Деловни Информации бр.5/2021

19.1. Надоместоци на плата за време на БОЛЕДУВАЊЕ за ЈАВЕН сектор

Согласно член 20 од Општиот колективен договор за јавен сектор на РС Македонија, работникот има право на <i>надомест на плата – боледување – која се исплатува од страна на рабо-тодавачот и тоа:</i>	
Времетраење на боледување	Право на надомест
До 7 дена	70% од основицата
До 15 дена	80% од основицата
Од 15 до 21 ден	90% од основицата
за професионално заболување и повреда на работа, давање крв и бременост и раѓање	100% од основицата

ОСНОВИЦА: Просечна исплатена нето плата на работникот во последните 3 месеци.

19.2. Додатоци на плата ЈАВЕН СЕКТОР

Согласно член 17 од Општиот Колективен договор за **јавен сектор** на РМ („Службен весник на РМ” 10/08; 88/08; 122/08; 85/09), *основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:*

- *Прекувремена работа.....29%*
- *Работа ноќе.....29%*
- *Работа во три смени 4%*
- *Работа во ден на неделен одмор.....29%*

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата, што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа **зголемена за 42%**.

Додатоците меѓусебно не се исклучуваат.

Правото на зголемен надоместок по основ на работа во три смени, работникот го остварува само за ефективно поминато работно време во смени.

Деловни Информации бр.5/2021

НАПОМЕНА: Основната плата на работникот се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж, а најмногу до 20%.

**20. ПРИМЕРИ ЗА ПРЕСМЕТКА НА ЛИЧЕН ДОХОД
ОД РАБОТА ЗА 2021 ГОДИНА**

**20.1. Пресметка на МИНИМАЛНА ПЛАТА во висина од
14.955,00 ВО НЕТО ИЗНОС**

1. НЕТО ПЛАТА	15.194,00
2. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
3. Основица за данок на доход (1 - 2)	6.756,00
4. Данок на доход со 10% (3 x 11,1111%)	751,00
5. Бруто плата 1 (1 + 4)	15.945,00
6. БРУТО ПЛАТА II (15.679 x 1,3889)	22.146,00
7. Придонес за задолжително ПИО (6 x 18,8%)	4.163,00
8. Придонес за здравствено осигурување (6 x 7,5%)	1.661,00
9. Придонес за вработување (6 x 1,2%)	266,00
10. Придонес за дополнително (6 x 0,5%)	111,00
11. Вкупно придонеси (7 +8 + 9 +10)	6.201,00
12. Бруто плата намалена за придонеси (6 - 11)	15.945,00
13. Даночно намалување за 2021 година	8438,00
14. Основица за данок на доход (12 - 13)	7.507,00
15. Данок на доход од 10% (14 x 10%)	751,00
16. НЕТО ПЛАТА (6 - 11- 15)	15.194,00

**20.2. Пресметка на МИНИМАЛНА ПЛАТА во висина од
22.146,00 ВО БРУТО ИЗНОС**

1. БРУТО ПЛАТА	22.146,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	4.163,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	1.661,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	266,00
5. Придонес за дополнително (1 x 0,5%)	111,00
6. Вкупно придонеси (2 +3 + 4 +5)	6.201,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	15.945,00
8. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
9. Основица за данок на доход (7– 8)	7.507,00
10. Данок на доход од 10% (9 x 10%)	751,00
11. НЕТО ПЛАТА (1 - 6 - 10)	15.194,00

Деловни Информации бр.5/2021

**20.3. Пресметка на личен доход од работна која претставува
НАЈНИСКА основица за пресметка на ДАНОЦИ и
ПРИДОНЕСИ во висина од 20.571,00 денари во
(БРУТО ИЗНОС)**

1. БРУТО ПЛАТА	20.571,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	3.867,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	1.543,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	247,00
5. Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	103,00
6. Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	5.760,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	14.811,00
8. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
9. Основица за данок на доход (7 – 8)	6.373,00
10. Данок на доход од 10% (10 x 10%)	637,00
11. НЕТО ПЛАТА (1 – 6 – 10)	14.174,00

КНИЖЕЊЕ:

420 – Плата и надоместоци од плата	20.571,00	
240 – Обврска за плати и надоместоци		20.571,00
- (вкalkулирана бруто плата),		
240 – Обврска за плати и надоместоци	20.571,00	
2430 – Обврска за нето плата		14.174,00
2340 – Данок од плата		637,00
2347 – Придонеси од плата		5.760,00
- (за пресметана плата, даноци и придонеси),		
2430 – Обврски за нето плата	14.174,00	
2340 – Данок од плата	637,00	
2347 – Придонеси од плата	5.760,00	
1000 – Трансакциска сметка		20.571,00
- (исплатена бруто плата).		

Деловни Информации бр.5/2021

**20.4. Пресметка на Личен доход од работна која претставува
НАЈВИСОКА основица за пресметка на ДАНОЦИ и
ПРИДОНЕСИ во висина од 658.256,00 денари
(БРУТО ИЗНОС)**

1. Бруто плата	658.256,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	123.752,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	49.369,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	7.899,00
5. Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	3.291,00
6. Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	184.311,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	473.945,00
8. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
9. Основица за данок на доход (7 – 8)	465.507,00
10. Данок на доход од (9 x 10%)	46.551,00
11. Нето плата (1 – 6 – 10)	427.394,00

**20.5. Пресметка на Личен доход од работна на основица
ПОВИСОКА од НАЈВИСОКА основица за пресметка
на даноци и придонеси во висина од 700.000,00 денари
(БРУТО ОЗНОС)**

1. Бруто плата	700.000,00
2. Вкупно придонеси за највисок износ	184.311,00
3. Намалување на платата за придонеси (1 – 2)	515.689,00
4. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
5. Основица за данок (3 – 4)	507.251,00
6. Данок на личен доход од 10% (5 x 10%)	50.725,00
7. Нето плата (3 - 6)	464.964,00

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

КОЕФИЦИЕНТ НА МДБ

**Коефициент на МДБ за месец АПРИЛ 2021
изнесува (1,6%)**

Врз основа на член 44 од Законот за Данок на добивка (“Службен весник на РСМ” 112/2014...232/19; 275/19 290/20;) Државниот завод за статистика го утврдува објавува:

ПРОЦЕНТОТ НА ПОРАСТ НА ЦЕНИТЕ НА МАЛО ВО РСМ ЗА МЕСЕЦ АПРИЛ 2021 ГОДИНА

Р.бр.	ОПИС	ПОРАСТ
1.	Кумулативен пораст на цените на мало во РСМ за периодот АПРИЛ 2021 година во однос на просечните цени на мало во 2020 година изнесува:	1,6%
2.	Коефициентот за пораст на даночната основица за плаќање на данок на добивка за месец АПРИЛ 2021 година изнесува:	1,6%

Бидејќи коефициентот на **МДБ за месец МАЈ 2021 година**, е **ПОЗИТИВЕН** Месечната аконтација на данокот на добивка, ќе се пресмета како **1/12 од Годишниот данок утврден во Даночниот биланс за оданочување на добивката за 2020 година**, од **(АОП/ 56)**, помножен со **1,6%**.

**КОЕФИЦИЕНТИ НА ПОРАСТ НА ЦЕНИТЕ ЗА
МЕСЕЦ АПРИЛ/2021 ГОДИНА**

Месечен коефициент за АПРИЛ/2021 (0,011) .

Кумулативен коефициент од I до IV/2021 (0,044).

**1. ЦЕНИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА
ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ**

Р.бр	ОПИС	Коефициент
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи во АПРИЛ 2021 година во однос на МАРТ 2021 година .	0,011
2.	Коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи од почетокот на годината до крајот на АПРИЛ 2021 година .	0,044
3.	Коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи во АПРИЛ 2021 година во однос на АПРИЛ 2020 година .	0,051

2. ЦЕНИ НА МАЛО

Р.бр	ОПИС	Коефициент
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на мало во АПРИЛ 2021 година , во однос на МАРТ 2021 година .	0,006
2.	Коефициент на пораст на цените на мало од почетокот на годината до крајот на АПРИЛ 2021 година .	0,012
3.	Коефициент на пораст на цените на мало во АПРИЛ 2021 година во однос на АПРИЛ 2020 година .	0,037

3. ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ – ИНФЛАЦИЈА

Р.бр.	ОПИС	Коефициент
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на мало во АПРИЛ 2021 година , во однос на МАРТ 2021 година .	0,007
2.	Коефициент на пораст на трошоците на живот во Република Македонија во период од почетокот на годината до крајот на АПРИЛ 2021 година во однос на просекот на трошоците на живот во 2020 година .	0,012

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 05.05.2021)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во *“Службен весник на РМ” 98/2021*), претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 05.05.2021 до нова промена.

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 67,00	20,10
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 69,00	20,70
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е В)	до 59,00	17,70
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 58,50	17,55
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 34,443	10,33

Деловни Информации бр.5/2021**Табела 2****Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 27,660	8,30
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 29,277	8,78
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е В)	до 25,826	7,75
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До25,405	7,62
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 25,799	7,74

Табела 3**Еколошка такса**

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,030
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4**Задолжителни резерви на нафта**

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,300
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Деловни Информации бр.5/2021

**Табела 5
Акцизи**

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	17,50
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	17,50
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 11.05.2021)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во *“Службен весник на РМ” /2021*, претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 11.05.2021 до нова промена.

Табела 1

**Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 68,50	20,55
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 70,00	21,00
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е В)	до 60,00	18,00
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 59,50	17,70
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 35,243	10,57

Деловни Информации бр.5/2021

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 28,680	8,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 30,300	9,09
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е В)	до 26,593	7983
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До26,217	7,86
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 26,477	794

Табела 3
Еколошка такса

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,030
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,300
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Деловни Информации бр.5/2021

Табела 5 Акцизи

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	17,50
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	17,50
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 18.05.2021)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во *“Службен весник на РМ” /2021*, претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 18.05.2021 до нова промена.

Табела 1

**Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 68,00	20,40
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 70,00	21,00
Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО		Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е В)	До 60,00	18,00
В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ		Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 59,50	17,85
Г) МАЗУТ		Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 34,596	10,38

Деловни Информации бр.5/2021

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 28,324	8,50
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 29,935	8,98
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е В)	до 26,698	8,01
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 26,388	7,92
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 25,929	7,78

Табела 3
Еколошка такса

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,030
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,300
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Деловни Информации бр.5/2021

Табела 5 Акцизи

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	17,50
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	17,50
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 26.05.2021)**

Согласно Одлуката за утврдување на највисоки мало-продажни цени на нафтени деривати и горива за транспорт донесена од Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на РС Македонија објавена во *“Службен весник на РМ” /2021*, претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати, ги формираат цените за одделни нафтени деривати, така што највисоките малопродажни цени изнесуваат и тоа: за период од 26.05.2021 до нова промена.

Табела 1

**Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 67,00	20,10
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 69,00	20,70
Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО		Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е В)	До 59,50	17,85
В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ		Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 59,00	17,70
Г) МАЗУТ		Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 33,619	10,09

Деловни Информации бр.5/2021

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 27,570	8,27
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 29,173	8,75
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е В)	до 26,300	7,89
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 25,776	7,73
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 25,101	7,53

Табела 3
Еколошка такса

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,030
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

А	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,300
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Деловни Информации бр.5/2021

Табела 5 Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	22,00
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	22,00
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	17,50
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	17,50
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

Деловни Информации бр.5/2021

**ПРЕГЛЕД НА ВИСИНА НА СТАПКА
НА КАЗНЕНА И ДОГОВОРНА КАМАТА
ОД 01.02.2010 ДО 30.06.2021 година**

Период	Референтна каматна стапка	Казнена камата правно и правно	Казнена камата правно и	Објава на НБРМ	Стапка на EURIBOR	Правно и правно	Правно и физичко
1	2	3=(2+10)	4=(2+8)	5	6	7=(6+10%)	8=(6+8%)
01.02-30.06. 2010	8,5%	18,5%	16,5%	8562 30.12 2009	0,453%	10,453%	8,453%
01.07-31.12. 2010	5%	15%	13%	4474 30.06 2010	0,485%	10,485%	8,485%
01.01-30.06. 2011	4%	14%	12%	2521 29.12 2010	0,782%	10,782%	8,782%
01.07-31.12. 2011	4%	14%	12%	5978 30.06 2011	1,325%	11,325%	9,325%
01.01-30.06. 2012	4%	13,75%	12%	9901 28.12 2011	1,024%	11,024%	9,024%
01.07-31.12. 2012	3,75%	13,75%	11,75%	5631 29.06 2012	0,373%	10,373%	8,373%
01.01-30.06. 2013	3,75%	13,75%	11,75%	10257 31.12.2012	0,109%	10,109%	8,109%
01.07-31.12. 2013	3,50%	13,50%	11,50%	23009 28.06.2013	0,123%	10,123%	8,123%
01.01-30.06. 2014	3,25%	13,25%	11,25%	40842 31.12.2013	0,216%	10,216%	8,216%
01.07-31.12. 2014	3,25%	13,25%	11,25%	21389 25.06.2014	0,099%	10,099%	8,099%
01.01-30.06. 2015	3,25%	13,25%	11,25%	40009 29.12.2014	0,018%	10,018%	8,018%
01.07-31.12. 2015	3,25%	13,25%	11,25%	22941 29.06.2015	-0,064%	9,936%	7,936%
01.01-30.06. 2016	3,25%	13,25%	11,25%	41260 29.12.2015	-0,205%	9,795%	7,795%
01.07-31.12. 2016	4%	14%	12%	21125 27.06.2016	-0,205%	9,795%	7,636%
01.01-30.06. 2017	3,75%	13,75%	11,75%	38458 30.12.2016	-0,368%	9,632%	7,632%

Деловни Информации бр.5/2021

01.07-31.12.2017	3,25%	13,25%	11,25%	21905 29.06.2017	-0,372%	9,627%	7,627%
01.01-30.06.2018	3,25%	13,25%	11,25%	39714 26.12.2017	-0,368%	9,632%	7,632%
01.07-31.12.2018	3,00%	13,00%	11,00%	22066 27.06.2018	-0,370%	9,630%	7,630%
01.01-30.06.2019	2,50%	12,50%	10,50%	40459 26.12.2018	-0,364%	9,612%	7,612%
01.07-31.12.2019	2,25%	12,25%	10,25%	21235 26.06.2019	-0,388%	9,612%	7,612%
01.01-02.04.2020	2,25%	12,25%	10,25%	21235 26.06.2019	-0,438%	9,562%	7,562%
03.04-30.04.2020 (вонредна содотојба)	1,75%	6,75%	5,75%	11011 03.04.2020	-0,423%	4,577%	3,577%
01.05. 31.05.2020 (вонредна содотојба)	1,75%	6,75%	5,75%	12262 29.04.2020	-0,460%	4,54%	3,54%
01.06.30.06.2020 (вонредна содотојба)	1,50%	6,55%	5,5%	14004 29.05.2020	-0,482%	4,518%	3,518%
01.07. 31.12.2020	1,50%	11,50%	9,5%	15997 30.06.2020	-0,51%	9,49%	7,49%
01.01. 30.06.2021	1,50%	11,50%	9,5%	15997 30.06.2020	-0,51%	9,49%	7,49%

Деловни Информации бр.5/2021**КУРСНИ ЛИСТИ****НА НБРМ ОД 28.04.2021 ДО 31.05.2021 ГОДИНА**

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				28.04.2021	29.04.2021	30.04.2021 01.05.2021 02.05.2021 03.05.2021 04.05.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.6017	61.6050	61.6124
САД	840	USD	1	50.9610	51.0398	50.7976
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	70.8880	70.8185	70.8922
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	55.8088	55.7814	55.9096
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0749	6.0929	6.0928
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.1557	6.1732	6.2144
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.4707	0.4686	0.4661
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2843	8.2847	8.2857
КАНАДА	124	CAD	1	41.1089	41.1936	41.3451
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.6586	39.5512	39.6119
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4969	31.4986	31.5024
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3789	2.3731	2.3865
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1698	0.1703	0.1710
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.4961	13.4336	13.4955
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.5072	12.4990	12.5160
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1484	8.1496	8.1552
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.2105	6.2431	6.1802
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6803	0.6843	0.6842
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.3729	9.3881	9.4812
КИНА	156	CNY	1	7.8601	7.8710	7.8524
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5656	6.5750	6.5437
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0035	0.0035	0.0035
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.7251	15.6899	15.6484
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6833	0.6853	0.6857
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0459	0.0458	0.0459
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5579	2.5486	2.5422
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.4370	12.4397	12.3794
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.8343	36.8649	36.8870
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0527	1.0522	1.0507
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.4434	38.4791	38.3257
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6245	1.6275	1.6281
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.5529	3.5578	3.5665

Деловни Информации бр.5/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				05.05.2021	06.05.2021	07.05.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.6050	61.6050	61.6050
САД	840	USD	1	51.2478	51.3161	51.0821
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	70.9980	71.4095	71.0472
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	56.1066	56.1833	56.2449
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0591	6.0430	6.0433
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.1529	6.1699	6.1263
ЈАПонија	392	JPY	1	0.4693	0.4696	0.4678
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2846	8.2847	8.2847
КАНАДА	124	CAD	1	41.5240	41.8200	41.7265
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.4701	39.7195	39.6250
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4986	31.4986	31.4986
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3840	2.3855	2.3834
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1710	0.1713	0.1720
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.5146	13.4573	13.4309
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.5023	12.5033	12.5051
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1696	8.1796	8.1775
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.1537	6.1498	6.1305
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6827	0.6861	0.6854
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.3646	9.4524	9.5206
КИНА	156	CNY	1	7.8843	7.9351	7.8926
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5977	6.6052	6.5758
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0035	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.7570	15.7108	15.6708
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6936	0.6946	0.6927
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0455	0.0456	0.0455
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5244	2.5386	2.5228
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.4296	12.4628	12.3926
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.4807	36.9268	36.8561
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0661	1.0685	1.0650
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.3283	38.4191	38.2735
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6439	1.6487	1.6336
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.5317	3.5607	3.5800

Деловни Информации бр.5/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				08.05.2021	11.05.2021	12.05.2021
				09.05.2021		
				10.05.2021		
ЕМУ	978	EUR	1	61.6064	61.6008	61.5961
САД	840	USD	1	51.0875	50.6211	50.6131
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	70.9669	71.4626	71.6150
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	56.1948	56.3130	56.1189
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0838	6.0849	6.0908
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.1529	6.1596	6.1400
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.4676	0.4656	0.4662
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2848	8.2840	8.2835
КАНАДА	124	CAD	1	41.9405	41.7831	41.8196
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.6872	39.9150	39.7164
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4993	31.4965	31.4941
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3988	2.4071	2.4088
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1721	0.1724	0.1719
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.4647	13.4998	13.5311
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.5051	12.5083	12.5017
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1766	8.1682	8.1707
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.1595	6.1297	6.1101
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6886	0.6843	0.6844
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.6560	9.6480	9.6886
КИНА	156	CNY	1	7.9176	7.8930	7.8791
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5776	6.5183	6.5162
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0036	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.6211	15.5805	15.4152
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6950	0.6901	0.6899
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0456	0.0455	0.0453
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5457	2.5406	2.5520
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.4239	12.3241	12.2892
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.8239	36.9464	36.8442
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0668	1.0576	1.0578
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.3578	38.2376	38.1991
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6390	1.6293	1.6274
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.5846	3.6057	3.6266

Деловни Информации бр.5/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				13.05.2021	15.05.2021	18.05.2021
				14.05.2021	16.05.2021 17.05.2021	
ЕМУ	978	EUR	1	61.5518	61.5340	61.5126
САД	840	USD	1	50.7937	50.7581	50.6568
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	71.7387	71.4847	71.3438
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	56.1297	56.1852	56.1759
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0906	6.0765	6.0573
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.1390	6.1488	6.1106
ЈАПонија	392	JPY	1	0.4669	0.4644	0.4639
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2775	8.2749	8.2719
КАНАДА	124	CAD	1	42.0350	41.8599	41.7885
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.6443	39.3591	39.2225
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4714	31.4623	31.4514
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4117	2.4139	2.4124
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1722	0.1731	0.1743
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.5463	13.6083	13.5407
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4945	12.4919	12.4876
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1768	8.1838	8.1838
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.0870	6.0225	6.0508
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6847	0.6866	0.6839
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.6947	9.6234	9.5568
КИНА	156	CNY	1	7.8861	7.8865	7.8634
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5401	6.5357	6.5218
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0036	0.0036	0.0035
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.4917	15.4775	15.4213
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6919	0.6929	0.6909
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0452	0.0450	0.0445
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5457	2.5614	2.5452
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.3121	12.3036	12.2633
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.7408	36.6907	36.4433
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0626	1.0634	1.0569
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.2238	38.0756	37.9006
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6270	1.6188	1.6097
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.6345	3.6043	3.5750

Деловни Информации бр.5/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				19.05.2021	20.05.2021	21.05.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.5025	61.4958	61.4950
САД	840	USD	1	50.3211	50.3569	50.3933
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	71.5145	71.3160	71.1748
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	56.1001	55.8646	55.9503
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0675	6.0508	6.0400
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.1426	6.0852	6.0423
ЈАПонија	392	JPY	1	0.4621	0.4613	0.4625
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2706	8.2700	8.2695
КАНАДА	124	CAD	1	41.8584	41.7005	41.6125
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.2937	39.0078	39.0792
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4462	31.4428	31.4424
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4188	2.4168	2.4098
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1755	0.1753	0.1754
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.5938	13.6089	13.6193
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4820	12.4794	12.4792
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1780	8.1885	8.1890
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.0365	5.9757	6.0222
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6831	0.6832	0.6846
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.5970	9.5313	9.5242
КИНА	156	CNY	1	7.8346	7.8245	7.8275
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.4799	6.4856	6.4919
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0035	0.0035	0.0035
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.3726	15.4365	15.4320
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6893	0.6884	0.6897
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0446	0.0446	0.0446
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5497	2.5312	2.5325
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.1947	12.1694	12.1546
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.5629	36.2145	36.2033
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0511	1.0525	1.0528
СИНГАПУР	702	SGD	1	37.8593	37.8087	37.8175
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6015	1.6020	1.6054
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.6001	3.5869	3.5828

Деловни Информации бр.5/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				22.05.2021	26.05.2021	27.05.2021
				23.05.2021		
				24.05.2021		
				25.05.2021		
ЕМУ	978	EUR	1	61.4946	61.5022	61.5266
САД	840	USD	1	50.4550	50.1486	50.3120
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	71.6136	71.0433	71.2691
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	56.1543	56.0282	56.1477
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0753	6.0690	6.0616
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.0634	6.0317	6.0451
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.4637	0.4607	0.4621
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2696	8.2709	8.2742
КАНАДА	124	CAD	1	41.8901	41.6738	41.6170
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.1735	38.9624	39.1092
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4422	31.4461	31.4585
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4161	2.4169	2.4175
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1761	0.1763	0.1755
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.6983	13.7162	13.6814
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.4817	12.4878	12.5105
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1881	8.1872	8.1899
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.0200	5.9609	5.9547
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6873	0.6830	0.6832
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.5152	9.4662	9.4648
КИНА	156	CNY	1	7.8444	7.8287	7.8730
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.4978	6.4605	6.4818
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0035	0.0035	0.0035
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.5062	15.4789	15.4811
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6925	0.6892	0.6915
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0448	0.0447	0.0450
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5333	2.5291	2.5320
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.1841	12.1046	12.1452
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.3572	36.3531	36.7608
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0532	1.0418	1.0449
СИНГАПУР	702	SGD	1	37.9175	37.8359	38.0052
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6084	1.5996	1.6105
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.6199	3.6265	3.6346

Деловни Информации бр.5/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				28.05.2021	29.05.2021	
					30.05.2021	31.05.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.5451	61.5797	
САД	840	USD	1	50.4551	50.7163	
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	71.5059	71.7963	
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	56.1184	56.1859	
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0756	6.0819	
НОРВЕШКА	578	NOK	1	6.0366	6.0497	
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.4613	0.4608	
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2763	8.2806	
КАНАДА	124	CAD	1	41.7368	41.8596	
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.0688	38.9844	
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4680	31.4857	
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.4193	2.4195	
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1766	0.1770	
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.7264	13.7256	
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.5191	12.5172	
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1875	8.1910	
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	5.9761	5.8986	
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6874	0.6887	
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.5149	9.6453	
КИНА	156	CNY	1	7.9099	7.9538	
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5003	6.5339	
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0035	0.0035	
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.5342	15.5969	
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6949	0.6991	
ЈУЖНА КОРЕЈА	410	KRW	1	0.0452	0.0454	
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5374	2.5322	
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.1871	12.2696	
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.8093	36.6306	
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0507	1.0603	
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.1179	38.2435	
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6120	1.6203	
ЈУЖНА АФРИКА	710	ZAR	1	3.6711	3.6667	

**РОКОВИ ПРИ ЗАДОЛЖИТЕЛНО
ПОДНЕСУВАЊЕ НА ОБРАСЦИ ЗА
МАЈ 2021 ГОДИНА**

Даночниот роковник е потсетник за навремено поднесување на даночните пријави во законски предвидените рокови. Во календарот даден е преглед на даночните обврски и роковите во кои треба да ја поднесете даночната пријава по одделни видови даноци.

Доколку рокот до кога треба да се поднесе соодветната даночна пријава е **Сабота, Недела или Државен празник**, тогаш тој се поместува за првиот следен работен ден.

Но, сепак се препорачува даночните обврски да ги исполнат пред навршувањето на крајните рокови прикажани во Табелата.

ОБВРСКА	Рок на доставување
ОБРАЗЕЦ: “МПИН “– Месечна пресметка за интегрирана наплата на плата за АПРИЛ/2021 Доставување: Електронски до УЈП.	До 10 МАЈ
ПЛАКАЊЕ НА: Аконтација на ДАНОК НА ДОБИВКА и Аконтација на данок на личен доход ОБВРЗНИЦИ: Сите правни субјекти освен обврзник со посебен даночен статус (<i>заштитно друштво за вработување на инвалиди, стопанска единица на КПУ, или корисник на ТИРЗ, како и трговските друштва кои се обврзници на паушал на вкупен приход</i>). НАПОМЕНА: Образецот „МДБ“ немате обврска да го доставувате до УЈП.	До 15 МАЈ
ОБРАЗЕЦ: “ДДВ-01” – Пријава за регистрација на Данок на додадена вредност. ОБВРЗНИЦИ: Фирми и Граѓани доколку се обврзани или пак сакаат доброволно да се регистрираат за целите на ДДВ, ДОСТАВУВАЊЕ: до УЈП преку системот е-даноци http://etax.ujp.gov.mk	До 15 МАЈ

Деловни Информации бр.5/2021

<p>ОБРАЗЕЦ: “ВХВ-1” – Извештај за состојба и промени на вложувања во сопствени хартии од вредност и удели во инвестициски фондови и “ВХВ-2” –Извештај за состојба и промени на вложувања во должнички извештај за состојба и промени на вложувања во должнички хартии од вредност за АПРИЛ/2021 година.</p> <p>ОБВРЗНИЦИ: Резиденти кои можат да вложуваат во хартии од вредност на странски финансиски па-зари.</p> <p>ДОСТАВУВАЊЕ: до НБРМ.</p>	<p>До 20 МАЈ</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: “МИ” – Месечен извештај за трансакции за во странство.</p> <p>ОБВРЗНИЦИ: Резиденти кои имаат евидентни сметки во странство, или имаат одобрение за девизен максимум, односно во работењето вршат наплата и плаќање во ефективни странски пари.</p> <p>ДОСТАВУВАЊЕ: до НБРМ</p>	<p>До 20 МА</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: “ДДВ/04 “Даночна пријава на ДДВ</p> <p>ОБВРЗНИЦИ: МЕСЕЧНИ даночни обврзници.</p> <p>ДОСТАВУВАЊЕ: до УЈП преку системот е-даноци http://etax.ujp.gov.mk</p>	<p>До 25 МАЈ</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: “ПДД-ГДП “Годишна Даночна пријава за утвдување на Данокот на личен доход</p> <p>ОБВРЗНИЦИ: ГРАЃАНИ, доколку оствариле доход кој подлежи на оданочување со данокот на доход (<i>плата, регрес за годишен одмор, закуп на недвижен имот, дивиденда и сл</i>) должни се да ја потврдат или корегираат точноста на податоците од Пополнетата годишна даночна пријава.</p> <p>ПОТВРДУВАЊЕ до УЈП преку системот е-даноци http://etax.ujp.gov.mk</p>	<p>До 31 МАЈ</p>

ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ

дипл.економист Ромео Костадинов

ЗАГУБА И ВРАЌАЊЕ НА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА

ПРАШАЊЕ:

Дали загубарите кои прикажале негативен финансиски резултат, кој е повисок од износот на даночно непризнатите расходи, имаат обврска да ја вратат финансиската поддршка за исплата на плати од 2020 (пролетен или есенски циклус)? Субјектот има добиено решение за враќање на примената финансиска поддршка и покрај тоа што има искажана загуба за 2020 година.

ОДГОВОР:

Согласно одредбите од Законот за финансиска поддршка на работодавачите за исплата на плати за октомври, ноември и декември 2020 година ("Службен весник на РМ" 267/20) и Уредбата за финансиска поддршка на работодавачите за исплата на платите за април, мај и јуни 2020 година ("Службен весник на РМ" 111/20, 113/20 и 154/20), се изврши субвенционирање за исплата на платите во 2020 година, за горенаведените периоди.

Согласно одредбите од член 7 од Уредбата за субвенционирање за исплатата на платите од пролетниот циклус од 2020 година, работодавачот има обврска да ги врати субвенциите, но најмногу до износот од 50% од добивката.

Основицата за пресметување на износот од 50% за враќање, се утврдува од остварениот финансиски резултат пред оданочување за 2020 година, зголемен за износот на оданочивите расходи и помалку искажаните приходи во Образец ДБ за обврзниците на даночниот биланс.

Деловни Информации бр.5/2021

Основицата за обврзниците на вкупен приход износот од 50% се утврдува од искажаниот финансиски резултат пред оданочување од Биланс на успех за 2020 година.

Основицата за вршителите на дејност од 50% се утврдува од финансискиот резултат пред оданочување во образец Б - Биланс на приходи и расходи за 2020 година.

Работодавачот кој го искористил правото на финансиска поддршка за исплата на плата согласно со законот има обврска примените финансиски средства да ги врати во Буџетот на РС Македонија, но најмногу до износот од 50% од остварениот финансиски резултат пред оданочување за 2020 година зголемен за износот на оданочивите расходи и помалку искажаните приходи во Даночниот биланс за обврзниците на данокот на добивка; за обврзниците на годишниот данок на вкупен приход, најмногу до износот од 50% од финансискиот резултат пред оданочување искажан во Билансот на успех, односно за вршителите на дејност, најмногу до износот од 50% од износот на искажаниот финансиски резултат пред оданочување во Билансот на приходи и расходи (образец Б) за 2020 година, зголемен за непризнаените расходи за даночни цели во годишниот Даночен биланс за утврдување на данокот на доход од вршење на самостојна дејност.

Барање за пресметување на износот за враќање на примената финансиска поддршка за исплата на плати до Управата за јавни приходи, најдоцна до рокот за поднесување на даночниот биланс за 2020 година, поднесува субјектот кој има основица, но со мислење од УЈП и загубарите беа обврзани да го поднесат Образецот.

Работодавачот кој го искористил правото на финансиска поддршка за исплата на плати и кој не искажал даночна основа за оданочување во Даночниот биланс, износот на примена финансиска поддршка за исплата на плати, нема да ја врати во Буџетот на РС Македонија, доколку нема обврски по основ на неплатени даноци и придонеси.

Работодавачот кој го искористил правото на финансиска поддршка за исплата на плати согласно со законот и кој не искажал даночна основа за оданочување во даночниот биланс за оданочување на добивка „образец“ ДБ, односно искажал негативен финансиски резултат (загуба пред оданочување) во Билансот на успех, за обврзниците на годишниот данок на вкупен приход кои доставуваат Даночен биланс на вкупен приход „образец ДБ-ВП“, односно не искажал даночна основа во Годишниот Дано-

Деловни Информации бр.5/2021

чен биланс за утврдување на данокот на доход од вршење на самостојна дејност „образец ДЛД-ДБ износот на примена финансиска поддршка за исплата на плати нема да ја врати во Буџетот на РС Македонија, доколку нема обврски по основ на неплатени даноци и придонеси.

Согласно наведените одредби од член 7 став 2 од Уредбата и член 9 став 4 од Законот за финансиска поддршка, доколку работодавачот кој искажал загуба и не искажал даночна основа во Даночен биланс, нема обврски по основ на неплатени даноци и придонеси, **нема обврска за враќање** на примената субвенција за плати од 2020 година.

дипл.економист Јулија Минковска

РЕГУЛИРАЊЕ НА БОЛЕДУВАЊЕТО НА ВРАБОТЕНИ ЛИЦА ЗАБОЛЕНИ ОД COVID – 19 (КОРОНАВИРУС) КАКО И ВРАБОТЕНИ ЛИЦА КОИ СЕ ВО ИЗОЛАЦИЈА, ЗАРАДИ СПРЕЧУВАЊЕ ШИРЕЊЕ НА ЗАРАЗА ОД COVID – 19

ПРАШАЊЕ:

Еден вработен достави боледување со дијагноза COVID-19 и Решение за **изолација**, но не е наведено дали поради контакт со позитивен или поради тоа што самиот **вработен е позитивен. Во платата му пресметав боледување 70 %.**

Сега вработениот доаѓа и вели дека бил изолиран поради контакт со ковид позитивен, а самиот немал знаци на болеста и дека треба да му исплатиме 100%.

Решение од Центарот за Јавно Здравство, за изолација поради контакт вработениот **нема донесено.**

Дали треба да направам корекција и на вработениот да му биде исплатена разликата **до 100%.**

ОДГОВОР:

По однос на почестите прашања од подрачните служби како и од фирмите за тоа како да се регулира правото на надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа **на вработените лица**, кои:

Деловни Информации бр.5/2021

- **Имаат симптоми и се заболени од COVID – 19** (Корона вирус);
- **Се во изолација** заради спречување на зараза **но се асимтоматични (односно немаат знаци на болеста)**, а за кои е констатирано дека се заболени од COVID – 19
- **Лица кои се во изолација** (карантин), заради спречување на зараза, но за истите **не е потврдено дека се заболени од COVID – 19** (Коронавирус).

Фондот на здравствено осигурување на РС Македонија, известува дека: Согласно член 13 од Законот за здравственото осигурување, (**“Службен весник на РС Македонија” 25/00, ... 171/17**; правото на надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа поради болест и повреда, можат да остварат само осигурените лица, **кои се во работен однос, во случај на:**

1. Болест и повреда надвор од работа;
2. Повреда на работа и професионална болест;
3. Лекување и медицинско испитување;
4. Негување на болно дете до тригодишна возраст;
5. Негување на болен член на потесно семејство над тригодишна возраст, но најмногу до 30 дена;
6. Неопходно придружување на болно лице, упатено на преглед или лекување надвор од местото на живеење;
7. Неопходно придружување на болно дете до тригодишна возраст додека е на болничко лекување, но најмногу до 30 дена;
8. Доброволно давање на крв, ткиво или орган и
9. **НАДОМЕСТОК ЗАРАДИ СПРЕЧУВАЊЕ НА ЗАРАЗА.**

1. Утврдување на висината на надоместокот на плата за ВРАБОТЕНИ ЛИЦА ВО ПРИВАТЕН СЕКТОР

Согласно заклучоците, на 21. Седница на Влада на РС Македонија одржана на 07.12.2020 година, **висината на надоместокот на плата** за привремена спреченост од работа на заболени вработени лица од **КОВИД-19, вработени лица кои се во изолација** заради спречување на зараза, но се асимтома-

Деловни Информации бр.5/2021

тични (односно немаат знаци на болест), а за кои е констатирано дека се заболени **КОВИД-19**, а се вработени во приватниот сектор, да се пресметува и исплатува **СОГЛАСНО ЗАКОН И КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР**.

Согласно член 31 од **ОПШТИОТ КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР ЗА ПРИВАТЕН СЕКТОР ОД ОБЛАСТА НА СТОПАНСТВОТО** („Службен весник на РСМ“ 150/12; 189/13; 115/14 ;119/15; 150/16), за време на временна неспособност за работа – **БОЛЕДУВАЊЕ**, работникот има право на надомест на плата за боледување и тоа:

Времетраење на боледувањето	Право на надомест
До 15 дена	70% од основицата
Над 15 дена почнувајќи од првиот ден на боледување за сите денови	90% од основицата
Над 30 дена кога боледувањето го плаќа работодавачот	90% од основицата

ОСНОВИЦА: Просечен месечен износ на исплатена плата на која е платен придонес за здравствено осигурување за последните 12 месеци.

Согласно заклучоците, на Влада на РС Македонија **висината на надоместокот на плата** за привремена спреченост од работа на вработени лица, кои имале контакти со заразени лица, а кои се вработени **во ПРИВАТНИОТ СЕКТОР** и се во **САМОИЗОЛАЦИЈА**, да се пресметува и исплатува исто така согласно Закон и Колективен договор, а како **ДОКАЗ** дека е во Самоизолација е **РЕШЕНИЕТО** од ДСЗИ каде е наведен период на самоизолација, кое мора да го поседува осигуреникот, за да се пресмета точно Боледувањето за периодот кога бил во Изолација.

Деловни Информации бр.5/2021

2. Утврдување на висината на надоместокот на плата за ВРАБОТЕНИТЕ ЛИЦА ВО ЈАВЕН СЕКТОР

Согласно заклучоците, на Влада на РС Македонија, висината на надоместокот на плата за привремена спреченост од работа на вработени лица, во Министерствата и Органите на државната управа, Организациите утврдени со закон, другите Државни органи, Правните и Физичките лица на кои со закон им е доверено да вршат јавни овластувања, како и на општините, градот Скопје и општините на градот Скопје, **заболени од КОВИД-19 (Коронвирус)**, вработени лица кои се во изолација заради спречување на зараза, но се асимтоматични (**односно немаат знаци на болест**), а за кои е констатирано дека се заболени **КОВИД-19, ќе се пресметува и исплатува СОГЛАСНО ЗАКОН И КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР.**

Согласно член 20 од Општиот колективен договор за јавен сектор на РМ („Службен весник на РСМ” 10/08, 88/08, 122/08, 85/09), за време на временна неспособност за работа – **БОЛЕДУВАЊЕ**, работникот има право на надомест на плата за боледување почнувајќи од првиот ден на боледувањето, во висина од просечно исплатената нето плата на работникот, во претходните три месеци и тоа:

Времетраење на боледувањето	Право на надомест
До 7 дена До 15 дена Од 15 до 21 ден	70% од основицата 80% од основицата 90% од основицата
За професионално заболување и повреда на работа, давање крв и бременост и раѓање	100% од основицата

Во случај на спреченост за работа поради давање на крв и за други случаи утврдени со закон, надоместокот се утврдува **во висина од 100% од основицата.**